

Bioinformatika és genomanalízis az orvostudományban

Többszörös szekvencia illesztés

Cserző Miklós

2020

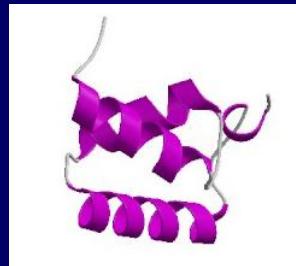
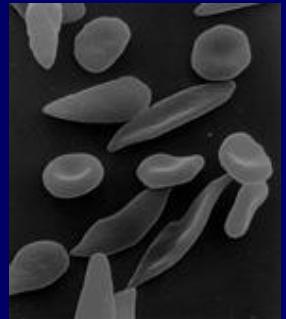
<https://semmelweis.zoom.us/j/96102872458?pwd=Rk1PL2tqS21sdlUwc3B4eDFCZkNKQT09>

A mai előadás

- A többszörös illesztés biológiai jelentősége
- A probléma komplexitása
- Progresszív módszer
- Iteratív módszer
- Globális módszerek
  - Genetikus algoritmus
  - „szimulált dermedés”
- Kapcsolódó adatbázisok

Aminósavak helyettesítése

- Egy elrontott aminósav csere tönkre teszi a fehérjét
- Akár szekvenciálisan 85%-ban eltérő fehérjék szerkezete is lehet azonos
- Bizonyos aminósavak a szerkezet bizonyos pontjain bizonyos mértékben helyettesíthatik egymást
- Más pontokon más szabályok érvényesek

A többszörös illesztés jelentősége

- Az illesztés során láthatóvá válnak a szekvenciák konzervált és nem konzervált részei
- A szerkezet és funkció szempontjából minden két rész fontos, csak másképp
- „Two homologous sequences whisper ... a full multiple alignment shouts out loud.” A. Lesk

Q5E940_BOV_IN -----MPREDRATWKSNYFLKIQLLDDYPKCFIVGADNVGSKQMQQIRMSLRGK-AVVLMGKNTMMRKAIRGHLENN--PALE 76
 RLA0_HUMAN -----MPREDRATWKSNYFLKIQLLDDYPKCFIVGADNVGSKQMQQIRMSLRGK-AVVLMGKNTMMRKAIRGHLENN--PALE 76
 RLA0_MOUSE -----MPREDRATWKSNYFLKIQLLDDYPKCFIVGADNVGSKQMQQIRMSLRGK-AVVLMGKNTMMRKAIRGHLENN--PALE 76
 RLA0_RAT -----MPREDRATWKSNYFLKIQLLDDYPKCFIVGADNVGSKQMQQIRMSLRGK-AVVLMGKNTMMRKAIRGHLENN--PALE 76
 RLA0_CHICK -----MPREDRATWKSNYFMKIQLLDDYPKCFIVGADNVGSKQMQQIRMSLRGK-AVVLMGKNTMMRKAIRGHLENN--PALE 76
 RLA0_RANSY -----MPREDRATWKSNYFLKIQLLDDYPKCFIVGADNVGSKQMQQIRMSLRGK-AVVLMGKNTMMRKAIRGHLENN--SALE 76
 Q7ZUG3_BRARE -----MPREDRATWKSNYFLKIQLLDDYPKCFIVGADNVGSKQMQTIRLSLRGK-AVVLMGKNTMMRKAIRGHLENN--PALE 76
 RLA0_ICTPU -----MPREDRATWKSNYFLKIQLLNDYPKCFIVGADNVGSKQMQTIRLSLRGK-AVVLMGKNTMMRKAIRGHLENN--PALE 76
 RLA0_DROME -----MVRENKAAWKAQYFIVKVVLFDEFPKCFIVGADNVGSKQMQNIRTSLRGL-AVVLMGKNTMMRKAIRGHLENN--PQLE 76
 RLA0_DICDI -----MSGAG-SKRKKLFIEKATKLFTYDKMIVAEADFGVSSQLOKIRKSIRGI-GAVLMGKKTMRKVIRDLADSK--PELD 75
 Q54LP0_DICDI -----MSGAG-SKRKNVFIEKATKLFTYDKMIVAEADFGVSSQLOKIRKSIRGI-GAVLMGKKTMRKVIRDLADSK--PELD 75
 RLA0_PLAF8 -----MAKLSKQQKKQMYIEKLSSLIQQYSKILIVHVDNVGSNOMASVRSKSLRGK-ATILMGKNTIRTLAKKNLDAV--PQIE 76
 RLA0_SULAC -----MIGLAVTTKKIAKWKVDEVAELTEKLKTHKTIIANIEGFPADKLHEIRKKLRGK-ADIKVTKNNLNFNIALKNAG--YDTK 79
 RLA0_SULTO -----MRIMAVITQERKIAKWKIEEVKELEOKLREYHTIIANIEGFPADKLHDIRKKMRGM-AEIKVTKNTLFGIAAKNAG--LDVS 80
 RLA0_SULSO -----MKRLALALKQRKVASWKEEVKTELIELKNSNTILIGNLEGFBADKLHEIRKKLRGK-ATIKVTKNTLFGIAAKNAG--IDIE 80
 RLA0_AERPE -----MSVSVSLVGQMYKREKPIPEWKTMLRLEELFSKHRVVLFAADLTGTFVYQVRKKLWKK-YPMVVAKKRIILRAMKAAGLE--LDDN 86
 RLA0_PYRAE -----MMLAIGKRRYVRTRQYPARKVKIVSEATELLQKYPVFLFDLHGLSIRLHEYRYRLRRY-GVIKIIKPLFLKIAFTKVVYGG--IPAE 85
 RLA0_MET_AC -----MAEERHHTEHIPQWKDEIENIKELIQSHKVFGMVIGIEGILATKMQKIRRDLKDVAVLKVSRNLTILERALNQLG--ETIP 78
 RLA0_MET_MA -----MAEERHHTEHIPQWKDEIENIKELIQSHKVFGMVRIEGILATKIQKIRRDLKDVAVLKVSRNLTILERALNQLG--ESIP 78
 RLA0_ARCFU -----MAAVRCG--PPEYKVRAVEEIKRMISSKPVVAVSFVNVPAGOMOKIRREFRGK-AEIKVVKNLLERALDALG--GDYL 75
 RLA0_MET_KA -----MAVKAKGQPPSGYEPKVAEWKRREVKELKELMDEYENVGLVDLEGIPAPQLOEIRAKLRRERDTIIRMSRNLTLMRIALEEKDER--PELE 88
 RLA0_METTH -----MAHVAEWKKKEVQELHDLIKGYEVVGVIANLADIPARQLOKMRQTLRDS-ALIRMSKKTLISLALEKAGREL-ENVD 74
 RLA0_METTL -----MITAESEHKIAPWKIEEVNKLKELLKNGQIVALVDMMEVBARQLOEIRDKIR-GTMPLKMSRNLTILERAIKEVAEEETGNPEFA 82
 RLA0_MET_VA -----MIDAKSEHKIAPWKIEEVNALKELLKSAVIALIDMMEVBAVQLOEIRDKIR-DQMPLKMSRNLTIKRAVEEVAEEETGNPEFA 82
 RLA0_MET_JA -----METKVKAHVAPWKIEEVTKLKGLIKSKPVVAVLVDMDVBAPOQLOEIRDKIR-DKVKLMSRNLTIIIRALKEAAEELNNPKLA 81
 RLA0_PYRAB -----MAHVAEWKKKEVEELANLIKSYPVIALVDVSSMPAYPLSQMRRILIRENGGLRVSRNLTILELAIKKAAQELGKPELE 77
 RLA0_PYRHO -----MAHVAEWKKKEVEELAKLIIKSYPVIALVDVSSMPAYPLSQMRRILIRENGGLRVSRNLTILELAIKKAAQELGKPELE 77
 RLA0_PYRFU -----MAHVAEWKKKEVEELANLIKSYPPVVALVDVSSMPAYPLSQMRRILIRENNGLRVSRNLTILELAIKKVAEELGKPELE 77
 RLA0_PYRKO -----MAHVAEWKKKEVEELANIIXSYPVIALVDVAGVPAYPLSKMRDKLGRKALLRVSRNLTILELAIKRAAQELGQPELE 76
 RLA0_HALMA -----MSAESERKTETIPEWKQEVDAIVEMIESYESVGVVNIAGIPSRLQLODMRDLHGT-AELRVSRNLTILERALDDDVD--DGLE 79
 RLA0_HALVO -----MSESEVRQTEVIPQWKREEVDELVDIFIYESYESVGVVVGAGIPSRLQLOSMRRELGHS-AAVRMSRNLTIVNRLADEVN--DGFE 79
 RLA0_HALSA -----MSAEEQRTTEEVPEWKRQEVAELV DLLLETYDSVGVVNVTGIPSRLQLODMRRLHGQ-AALRMSRNLTLLVRALEEAG--DGLD 79
 RLA0_THE_AC -----MKEVSQQKKELVNEITQRIKASRSVAIVDTAGIRTRQIQRDIRGKNRGK-INLKVIKKLLFKALENLGD--EKLS 72
 RLA0_THE_VO -----MRKINPKKEIVSELAQDITKS KAVAIVDIKGVRIRQMODIRAKNRDK-VKIKVVKKLLFKALDSIND--EKLT 72
 RLA0_PICTO -----MTEPAQWKIDFVKNLENEINSRKVAIISIKGLRNNEFQKIRNSIRDK-ARIKVSRARLLRAIENIGK--NNIV 72
 ruler 1.....10.....20.....30.....40.....50.....60.....70.....80.....90

A probléma komplexitása

- 3 szekvencia esetén illesztőfelület helyett illesztőtérfogat (1000^3 fehérjékre)
- N szekvencia esetén N -dimenziós abszakt tér $Len^{N_{seq}}$ – ezen még lehet segíteni
- Dinamikus programozás:
  - Nem kell a teljes illesztőfelület – elég egy sor
  - Memóriatakarékos
  - Viszont többször kell átszámolni az illesztőfelületet – futási idő hosszabb

További bonyodalmak

- Hány esetet kell vizsgálni egy-egy elemi lépésben?
  - minden oszlop betűk és betoldások kombinációja
  - Betű: 1, betoldás: 0
  - A lehetőségek száma: $2^n - 1$
- Heurisztikus megoldás:
  - Nem vizsgál meg minden lehetőséget
  - Nem garantált, hogy a legjobb megoldást találja meg
  - Eljut egy elég jó megoldáshoz – gyorsan

Progresszív (hierarchikus) módszer

- A bemenő szekvenciákat páronként illesztjük (N-W szerint, n^2 -tel arányos)
- Filogenetikai fát építünk ez alapján
- Kiválasztjuk a két legközelebbi rokонт
- Ehhez egyesével hozzávesszük a többi szekvenciát
- A hasonlóktól haladunk a távoli rokonok felé
- Az egyszer már illesztett részt nem piszkáljuk

Az eljárás menete

Bemenő adatok

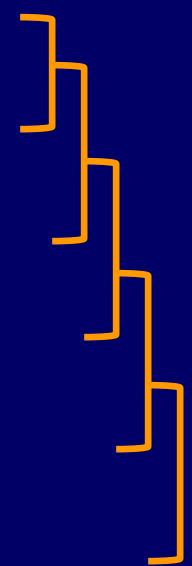
- Csirke
- Egér
- Ember
- Kukac
- Kutya
- Majom

Illesztés

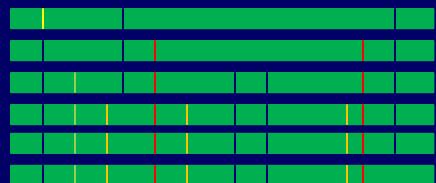
- Csirke – egér
- Csirke – ember
- Csirke – kukac
- .....

Rendezés

- Ember
- Majom
- Egér
- Kutya
- Csirke
- Kukac

Többszörös illesztés

A Clustal család

- Letölthető: <http://www.clustal.org/>
- Windows, Mac és Linux verzióban is
- Ugyanott dokumentáció, tutorial stb..
- Vagy web-en keresztül elérhető:
<http://www.ebi.ac.uk/Tools/msa/clustalw2/>
<http://www.ch.embnet.org/software/ClustalW.html>
- Nem kell helyi gépre feltenni, de megkötésekkel lehet csak használni

Clustal: Multiple Sequence Alignment

Multiple alignment of nucleic acid and protein sequences

Clustal Omega

- Latest version of Clustal - fast and scalable (can align hundreds of thousands of sequences in hours), greater accuracy due to new HMM alignment engine
- Command line/web server only
- Can currently only align protein sequences

ClustalW/ClustalX

- "Classic Clustal"
- GUI (ClustalX), command line (ClustalW), web server versions available
- Can align proteins, DNA, RNA

File Edit View History Bookmarks Tools Help

Copy/paste cells between note... Elüldözik minket Magyarorsz... Clustal Omega, ClustalW and ClustalW2 < Multiple Sequence

European Bioinformatics Institut... (GB) https://www.ebi.ac.uk ... Search

EMBL-EBI Services Research Training Industry About us Search EMBL-EBI Hinxton

ClustalW2

Input form Web services Help & Documentation Bioinformatics Tools FAQ Feedback Share

Tools > Multiple Sequence Alignment > ClustalW2

ClustalW2 is a general purpose DNA or protein multiple sequence alignment program for **three or more** sequences. For the alignment of two sequences please instead use our [pairwise sequence alignment tools](#).

Please Note

The ClustalW2 services have been retired. To access similar services, please visit the [Multiple Sequence Alignment tools](#) page. For protein alignments we recommend [Clustal Omega](#). For DNA alignments we recommend trying [MUSCLE](#) or [MAFFT](#). If you have any questions/concerns please contact us via the feedback link above.

EMBL-EBI

Services By topic By name (A-Z) Help & Support	Research Publications Research groups Postdocs & PhDs	Training Train at EBI Train outside EBI Train online Contact organisers	Industry Members Area Workshops SME Forum Contact Industry programme	About EMBL-EBI Contact us Events Jobs News People & groups
--	---	--	---	--

EMBL-EBI, Wellcome Genome Campus, Hinxton, Cambridgeshire, CB10 1SD, UK. +44 (0)1223 49 44 44
Copyright © EMBL 2019 | EMBL-EBI is part of the European Molecular Biology Laboratory | [Terms of use](#)

Intranet ➔

The screenshot shows the ClustalW Server interface on a web browser. The title bar includes tabs for ClustalW Server, ClustalW2 < Multiple Seq..., Clustal Omega < Multipl..., T-Coffee Server, DIALIGN: home, and MUSCLE: multiple sequence a... . The main content area is titled "ClustalW". It displays the following information:

- Valid format for input is: FASTA(Pearson)
- max number of sequences = 30
- max total length of sequences = 10000

Below this is a "Help page" link and a "More information on Clustal home page" link.

The parameter settings are as follows:

Scoring matrix:	Gonnet
Opening gap penalty:	10
End gap penalty:	10
Extending gap penalty:	0.05
Separation gap penalty:	0.05
Output format:	Clustal
Output order:	Input

Below the parameters is a large input field labeled "Input sequences: (see above for valid formats)". To the right of this field is an orange dotted arrow pointing towards it, with the text "Szekvencia" (Sequence) next to it. At the bottom of the input field are two buttons: "Run ClustalW" and "Clear Input".

At the very bottom of the page, there is a footer with links to "SIB Swiss Institute of Bioinformatics | Contact" and "Back to the Top".

Orange arrows point from the text "Paraméterek" (Parameters) to the parameter settings and from the text "Szekvencia" (Sequence) to the input field.

A Gonnet mátrix

Database: AAindex
 Entry: GONG920101
 LinkDB: [GONG920101](#)

```

H GONG920101
D The mutation matrix for initially aligning (Gonnet et al., 1992)
R LIT:1813110 PMID:1604319
A Gonnet, G.H., Cohen, M.A. and Benner, S.A.
T Exhaustive matching of the entire protein sequence database
J Science 256, 1443-1445 (1992)
M rows = ARNDCQEGHILKMFPPSTWYV, cols = ARNDCQEGHILKMFPPSTWYV
   2.4
 -0.6    4.7
 -0.3    0.3    3.8
 -0.3   -0.3    2.2    4.7
  0.5   -2.2   -1.8   -3.2   11.5
 -0.2    1.5    0.7    0.9   -2.4    2.7
  0.0    0.4    0.9    2.7   -3.0    1.7    3.6
  0.5   -1.0    0.4    0.1   -2.0   -1.0   -0.8    6.6
 -0.8    0.6    1.2    0.4   -1.3    1.2    0.4   -1.4    6.0
 -0.8   -2.4   -2.8   -3.8   -1.1   -1.9   -2.7   -4.5   -2.2    4.0
 -1.2   -2.2   -3.0   -4.0   -1.5   -1.6   -2.8   -4.4   -1.9    2.8    4.0
 -0.4    2.7    0.8    0.5   -2.8    1.5    1.2   -1.1    0.6   -2.1   -2.1    3.2
 -0.7   -1.7   -2.2   -3.0   -0.9   -1.0   -2.0   -3.5   -1.3    2.5    2.8   -1.4    4.3
 -2.3   -3.2   -3.1   -4.5   -0.8   -2.6   -3.9   -5.2   -0.1    1.0    2.0   -3.3    1.6    7.0
  0.3   -0.9   -0.9   -0.7   -3.1   -0.2   -0.5   -1.6   -1.1   -2.6   -2.3   -0.6   -2.4   -3.8    7.6
  1.1   -0.2    0.9    0.5    0.1    0.2    0.2    0.4   -0.2   -1.8   -2.1    0.1   -1.4   -2.8    0.4    2.2
  0.6   -0.2    0.5    0.0   -0.5    0.0   -0.1   -1.1   -0.3   -0.6   -1.3    0.1   -0.6   -2.2    0.1    1.5    2.5
 -3.6   -1.6   -3.6   -5.2   -1.0   -2.7   -4.3   -4.0   -0.8   -1.8   -0.7   -3.5   -1.0    3.6   -5.0   -3.3   -3.5    14.2
 -2.2   -1.8   -1.4   -2.8   -0.5   -1.7   -2.7   -4.0    2.2   -0.7    0.0   -2.1   -0.2    5.1   -3.1   -1.9   -1.9    4.1    7.8
  0.1   -2.0   -2.2   -2.9    0.0   -1.5   -1.9   -3.3   -2.0    3.1    1.8   -1.7    1.6    0.1   -1.8   -1.0    0.0   -2.6   -1.1    3.4
//
```

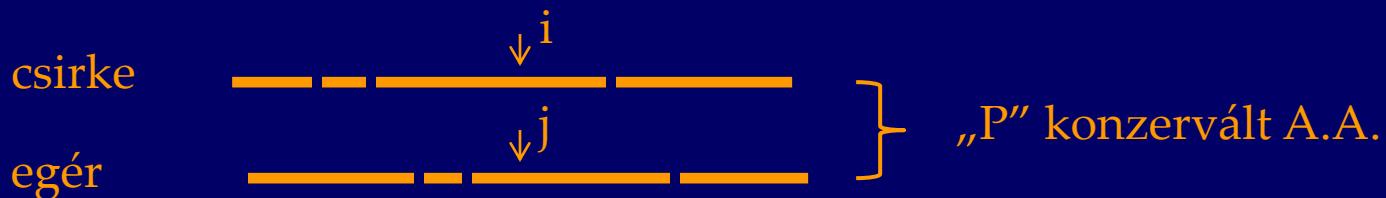

A T-Coffee család

- Honlap: <http://tcoffee.crg.cat/>
- Letölthető, de csak Linux rendszerre
- A honlapon szerver szolgáltatás is elérhető
- Van lehetőség az összes lehetséges paraméter állítására
- Fő eltérés: képes más programok illesztéseit kombinálni
- Felhasználható szerkezeti információ is

Az algoritmus

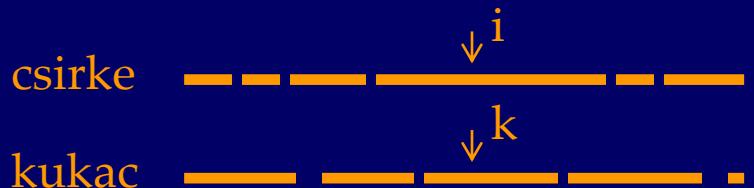
- A bemenő szekvenciákat páronként illesztjük
- Ebből „könyvtárat” készítünk: ez az egymásnak megfelelő aminósavak listája
- Az így kapott lista-elemekhez súlyokat rendelünk
- Bővítjük a listát: egy harmadik szekvencián keresztül is összetartozik a két aminósav?
- Ha igen, megnöveljük az eredeti súlyfaktort
- Az illesztés a súlyfaktorok alapján készül

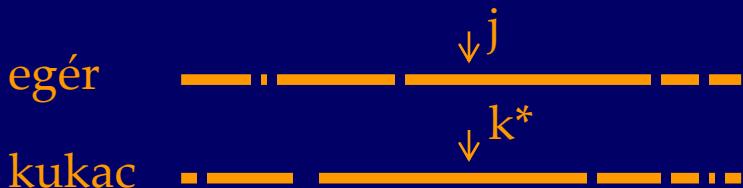
Könyvtári bejegyzés: csirke(i) – egér(j)

súlyozás: $W(\text{csirke}(i), \text{egér}(j)) = P$

A könyvtár kiterjesztése:

$W'(\text{csirke}(i), \text{kukac}(k))$

$W''(\text{egér}(j), \text{kukac}(k*))$

$k = k^*$?

W'' a kisebb a kettő közül

$W + W''$

Stb..

Progresszív illesztés

- A szekvenciákat páronként illesztjük
- Először a leginkább hasonlókat vesszük
- A távolabbi rokonok felé haladunk
- Az illesztőfelületet a súlyozó faktorok adják

A módszer tulajdonságai

- Több szekvencia-illsztést is fel lehet használni (lokális és globális eredményt is)
- Az egyes eredmények nem feltétlenül vannak összhangban egymással
- Ilyenkor győzzön a jobb (a nagyobb súlyú)
- Pontosabb eredményt ad ClustalW-nál, és elég gyors is

Edit View History Bookmarks Tools Help

Mozilla Firefox Start Page | Telefonkönyv | Semmelweis | Clustal Omega, ClustalW ai | ClustalW2 < Multiple Sequenc | ClustalW Server | T-COFFEE Multiple Sequenc | tcoffee.crg.cat/apps/tcoffee/all.html

Search

T COFFEE

Home History Tutorial References Contacts Projects Download

T-Coffee

A collection of tools for Computing, Evaluating and Manipulating Multiple Alignments of DNA, RNA, Protein Sequences and Structures

Alignment

[T-Coffee](#) Aligns DNA, RNA or Proteins using the default T-Coffee >> Cite

[M-Coffee](#) Aligns DNA, RNA or Proteins by combining the output of popular aligners >> Cite

[R-Coffee](#) Aligns RNA sequences using predicted secondary structures >> Cite

[SARA-Coffee](#) Aligns RNA sequences using tertiary structure NEW >> Cite

[Expresso](#) Aligns protein sequences using structural information >> Cite

[PSI-Coffee](#) Aligns distantly related proteins using homology extension (slow and accurate) >> Cite

[PSI/TM-Coffee](#) Align Proteins using Homology Extension against Reduced Databases >> Cite

[Pro-Coffee](#) Aligns homologous promoter regions NEW >> Cite

[Accurate](#) Automatically combine the most accurate modes for DNA, RNA and Proteins (experimental!)

[Combine](#) Combines two (or more) multiple sequence alignments into a single one >> Cite

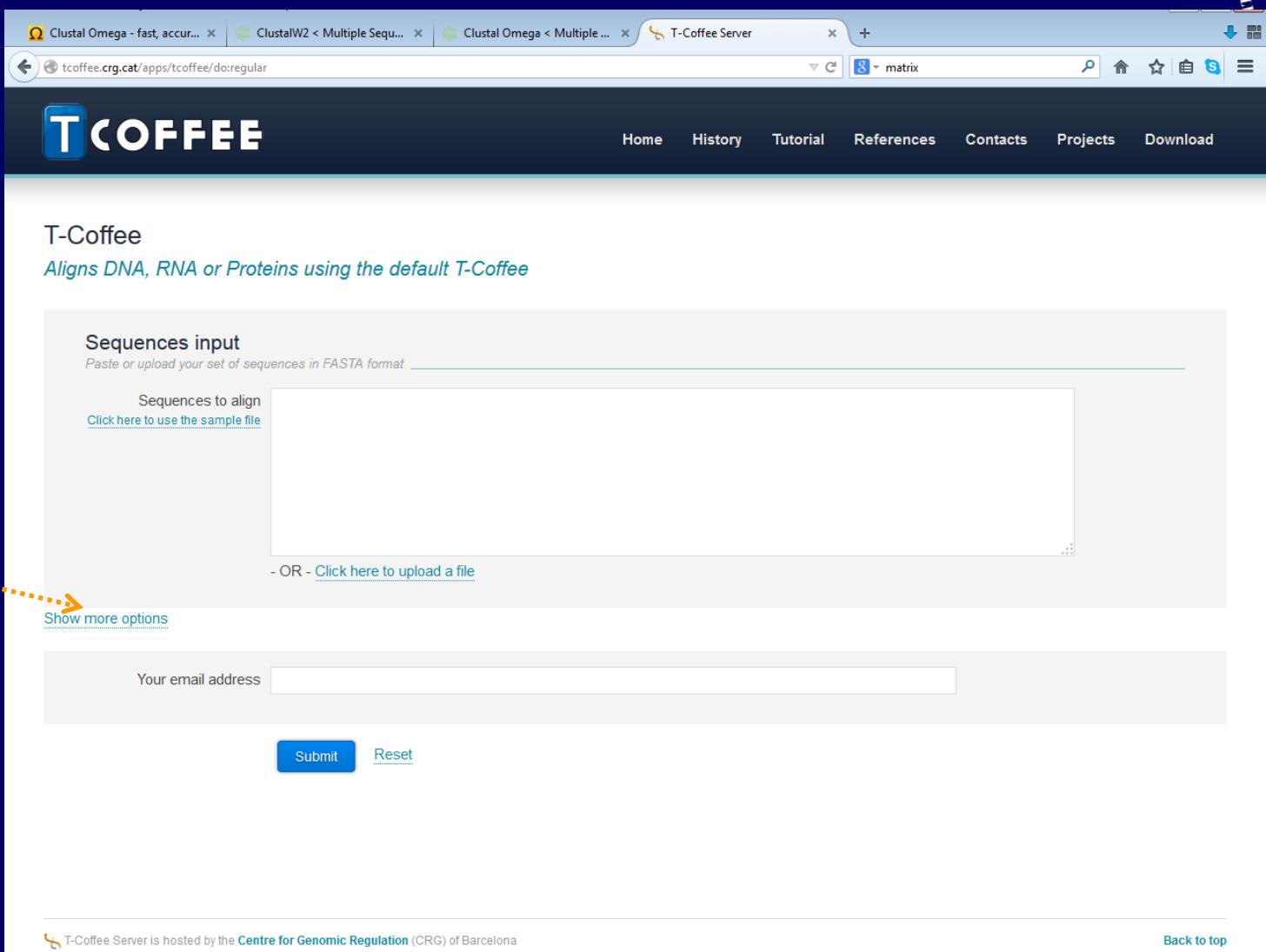
Evaluation

[TCS](#) Evaluates your Alignment and outputs a Colored version indicating the local reliability. >> Cite

[iRMSD-APDB](#) Evaluates Multiple Sequence Alignment using structural information with APDB and iRMSD. >> Cite

[T-RMSD](#) Allows fine-grained structural clustering of a given group of related protein domains NEW >> Cite

[Strike](#) Evaluation of protein MSAs using a single 3D structure >> Cite

Clustal Omega - fast, accur... x ClustalW2 < Multiple Sequen... x Clustal Omega < Multiple ... x T-Coffee Server x +

tcoffee.crg.cat/apps/tcoffee/do:regular

Methods

T-Coffee produces an alignment by combining the output of several alignment methods. Use this section to select the individual methods.

Pairwise Structural Methods sap_pair TMalign_pair mustang_pair

Multiple Methods pcma_msa mafft_msa clustalw_msa dialignTx_msa poa_msa
 muscle_msa probcons_msa t_coffee_msa amap_msa kalign_msa
 fsa_msa probconsRNA_msa mus4_msa

Pairwise Methods best_pair4prot fast_pair clustalw_pair lalign_id_pair slow_pair
 proba_pair

Output options

Use this section to control the output format.

Alignment format score_html clustalw_aln pir_aln pir_seq gcg
 fasta_aln score_ascii msf_aln phylip score_pdf

Case

Residue number

outorder

Alignment length

Your email address

The screenshot shows a browser window with the URL tcoffee.crg.cat/apps/tcoffee/tutorial.html. The page is titled "Tutorial | T-Coffee Server". The main content is a guide to getting started with the T-Coffee web server, specifically the "T-Coffee flavor". It explains that T-Coffee can align protein sequences, DNA/RNA sequences, and provides links to different modes: T-Coffee, Expresso, PSI-Coffee, Accurate, M-Coffee, R-Coffee, and Combine. Below this, there's a section on Evaluation and Useful links.

Get started with T-Coffee web server
A short introduction using this web site

1. Choose your T-Coffee flavor

T-Coffee can align protein sequences as well as DNA/RNA sequences, also different modes are available.

In the main page choose the T-Coffee mode according your requirements.

T-Coffee
A collection of tools for Computing, Evaluating and Manipulating Multiple Alignments of DNA, RNA, Protein Sequences and Structures

Alignment

- [T-Coffee](#) Aligns DNA, RNA or Proteins using the default T-Coffee. >> Cite
- [Expresso](#) Aligns protein sequences using public structural information. This mode is very accurate if your sequences have known 3D structures. >> Cite
- [PSI-Coffee](#) Aligns proteins using homology extension. This mode is a bit slower but very accurate for distantly related proteins. >> Cite
- [Accurate](#) Aligns DNA, RNA or Proteins using the T-coffee accurate mode.
- [M-Coffee](#) Aligns DNA, RNA or Proteins by combining the output of popular aligners. The output shows the portion on which they agree. >> Cite
- [R-Coffee](#) Aligns RNA sequences using predicted secondary structures. >> Cite
- [Combine](#) Combines two (or more) multiple sequence alignments into a single one. >> Cite

Evaluation

- [Core](#) Evaluates your Alignment and outputs a Colored version indicating the local reliability. >> Cite
- [iRMSD-APDB](#) Evaluates Multiple Sequence Alignment using structural information with APDB and iRMSD. >> Cite

Useful links

A DIALIGN rendszer

- Honlap: <http://dalign.gobics.de/>
- Letölthető Linux rendszerre
- Web-en keresztül is használható
- Ugyanott elérhető: interaktív illesztés megjelenítő
- Fehérje és DNS szekvenciát is kezel

Hogyan működik

- Rövid, toldás nélküli szakaszokat keres
- Ezek adják majd az illusztrálás vázát
- A talált szakaszok nem feltétlenül képesek konzisztens illesztést adni
- Ki kell dobni az inkonzisztens szakaszokat
- A többi horgony-pontokat jelöl ki az illesztésben
- A horgony-pontokból kiindulva illesztünk

S1 ——————

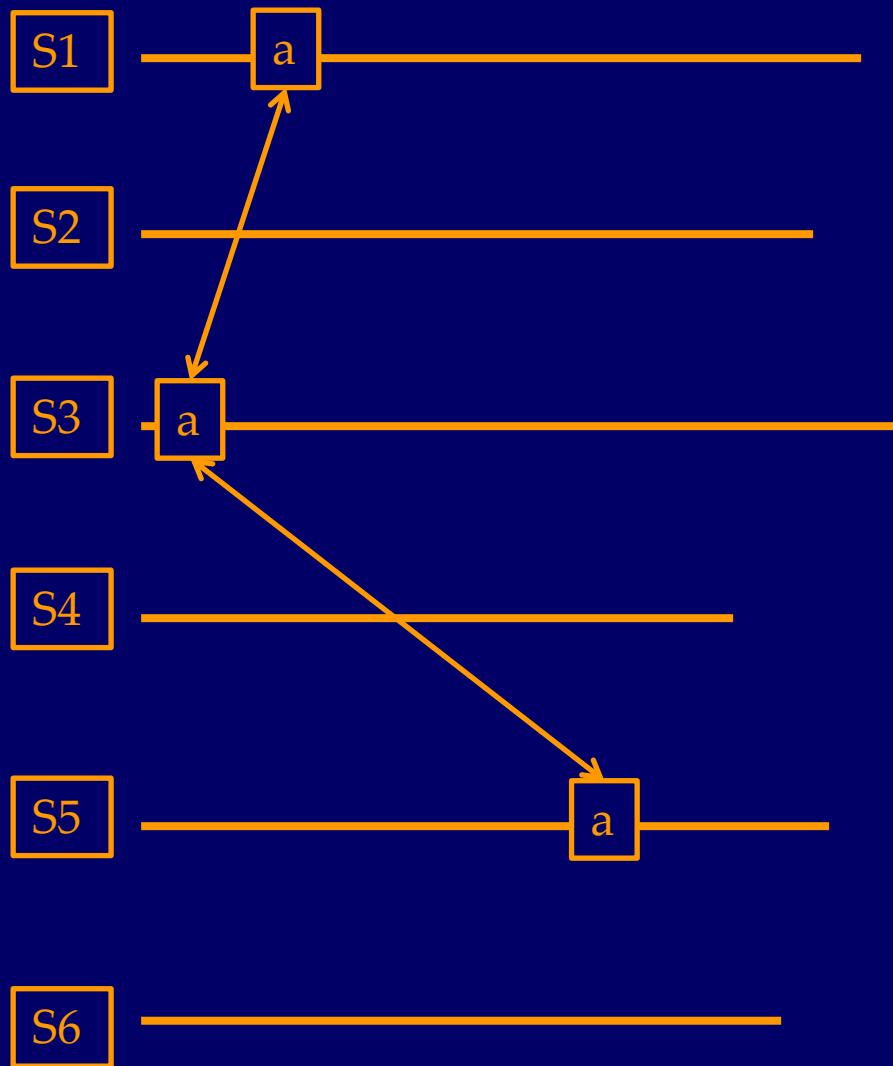
S2 ——————

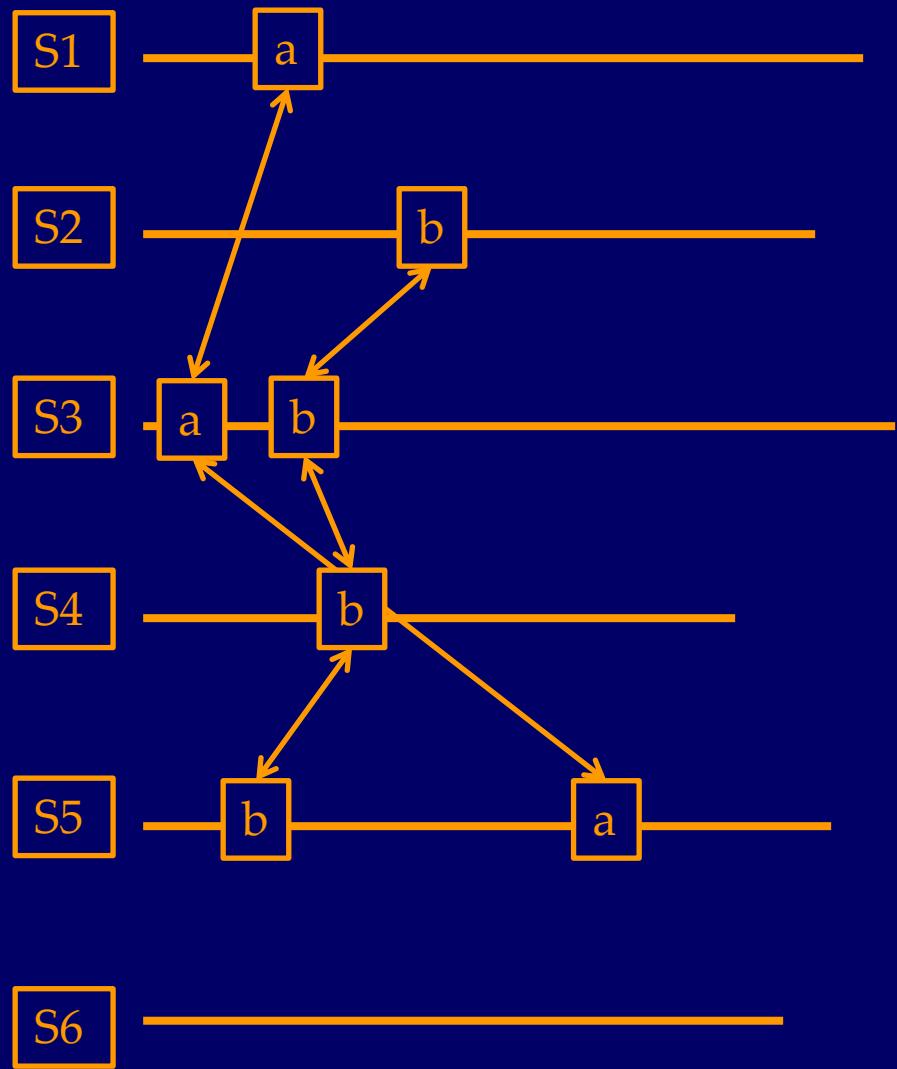
S3 ——————

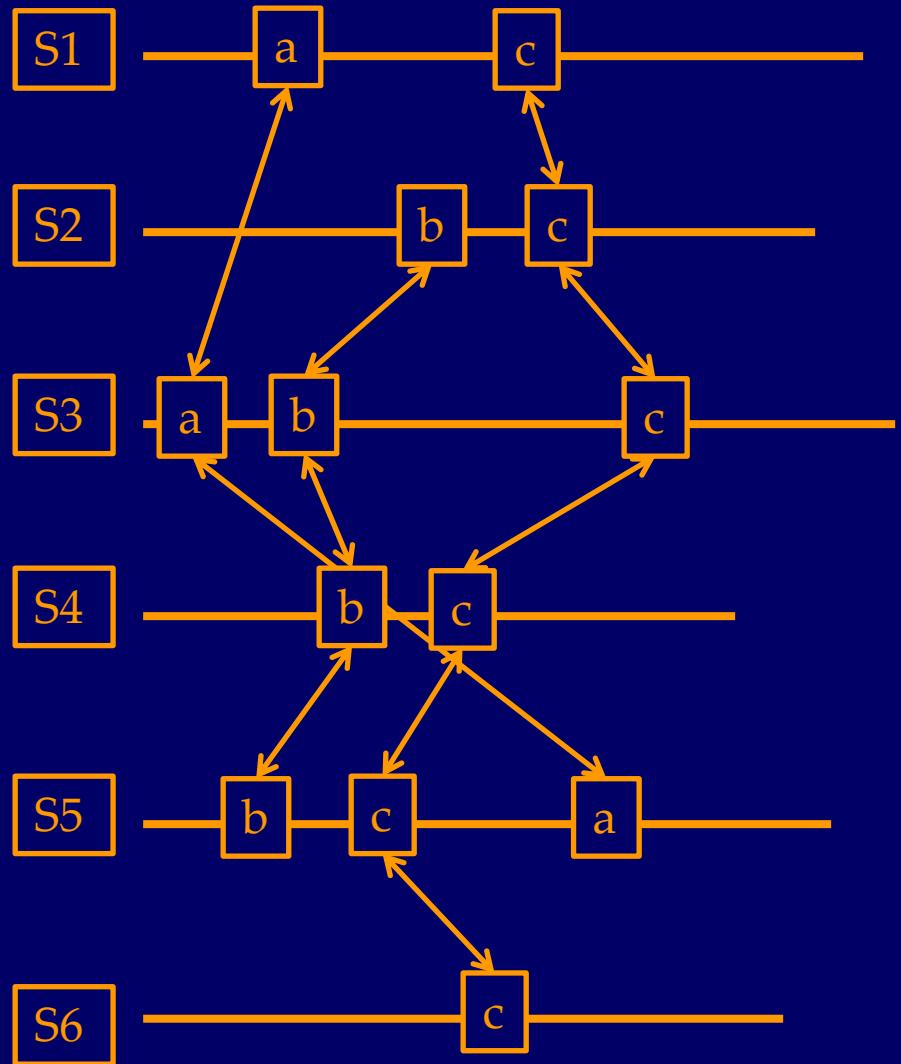
S4 ——————

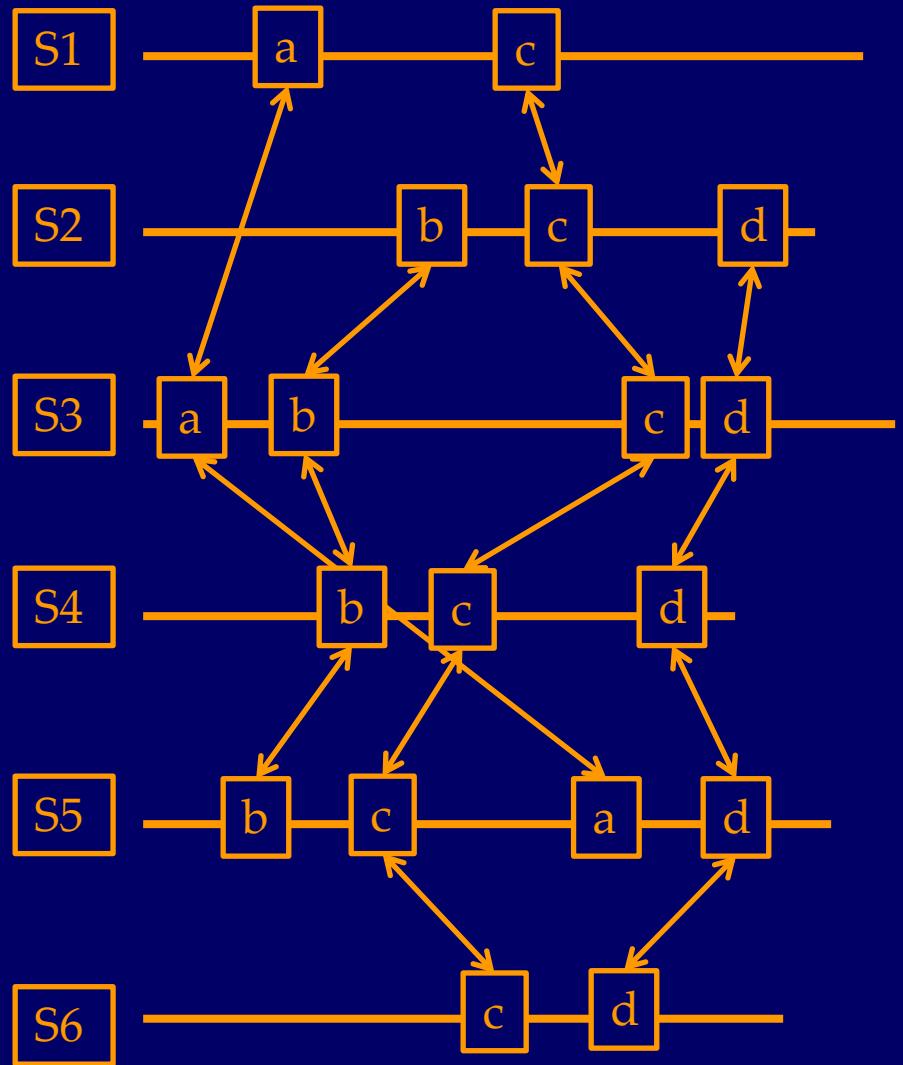
S5 ——————

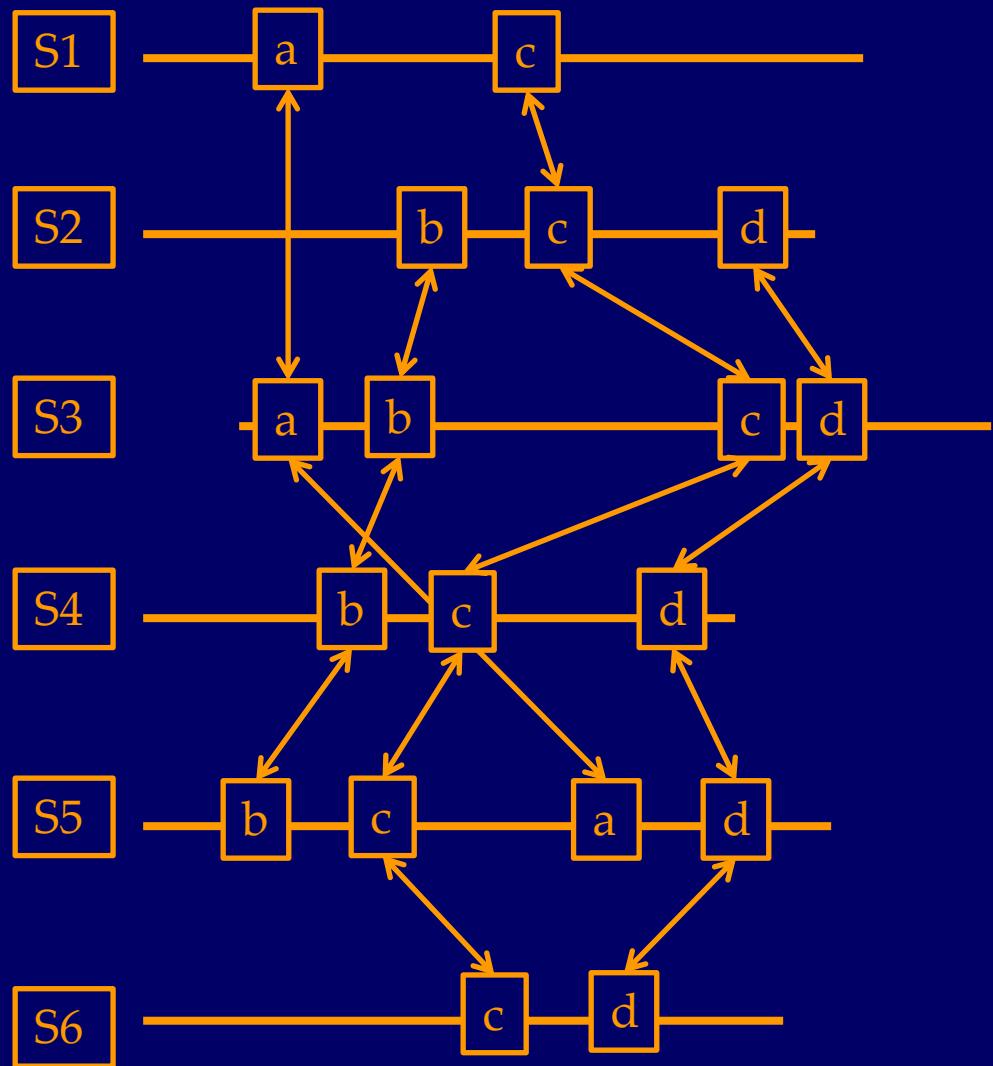
S6 ——————

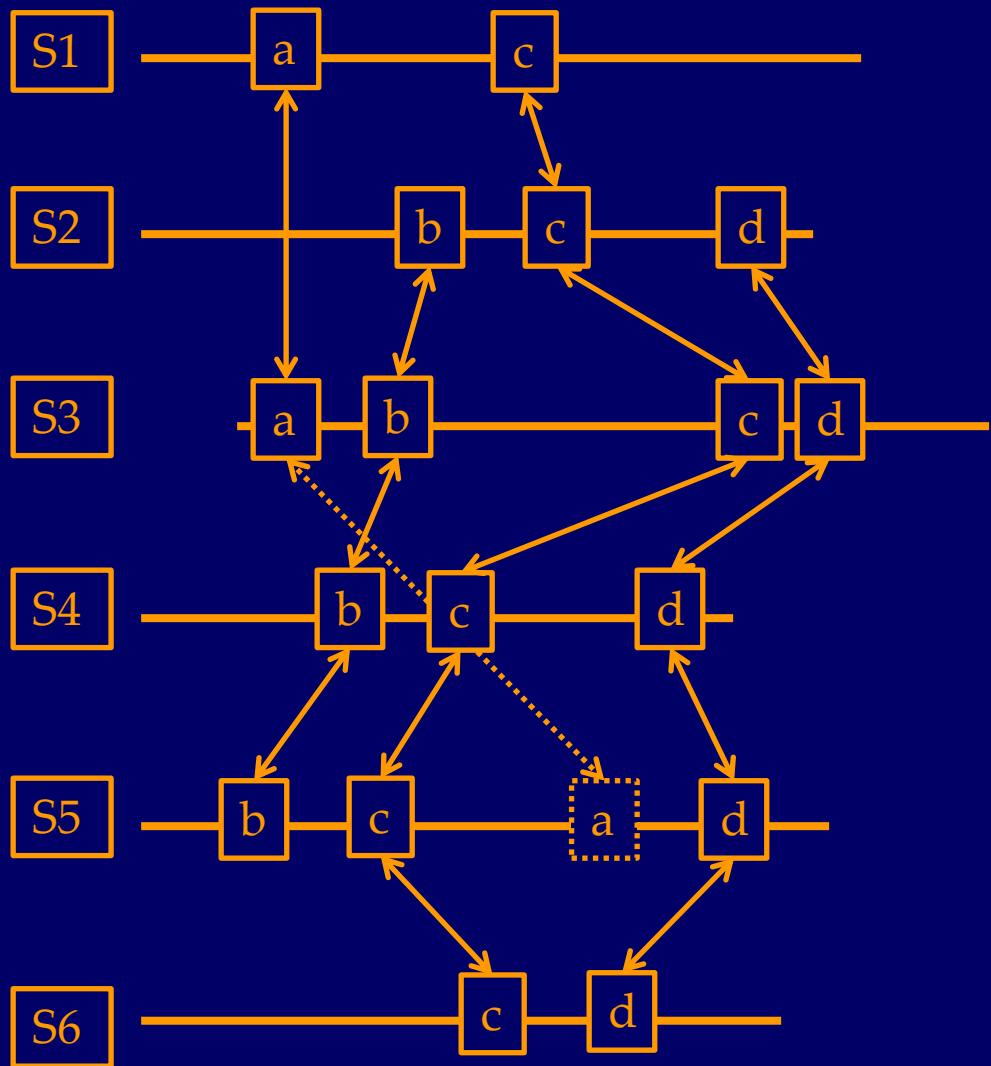

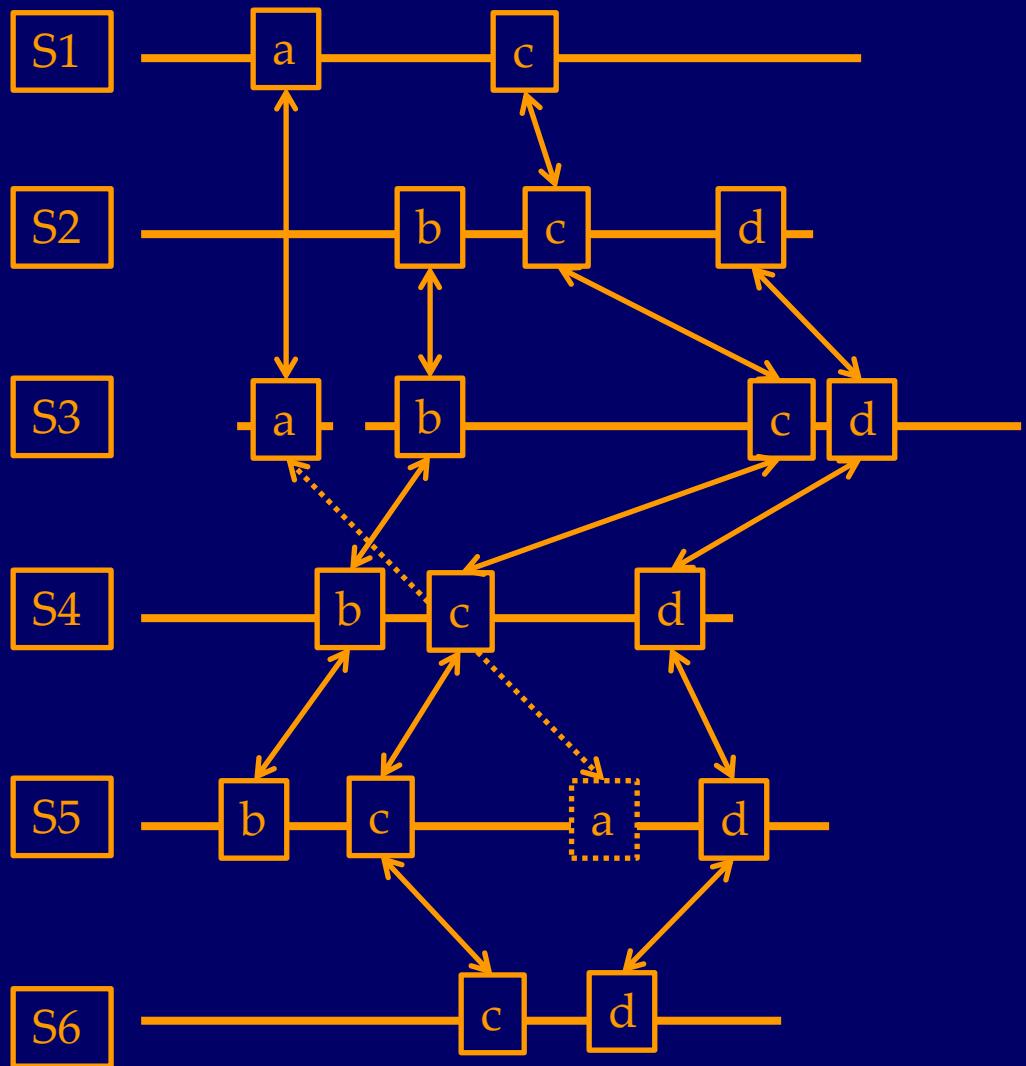

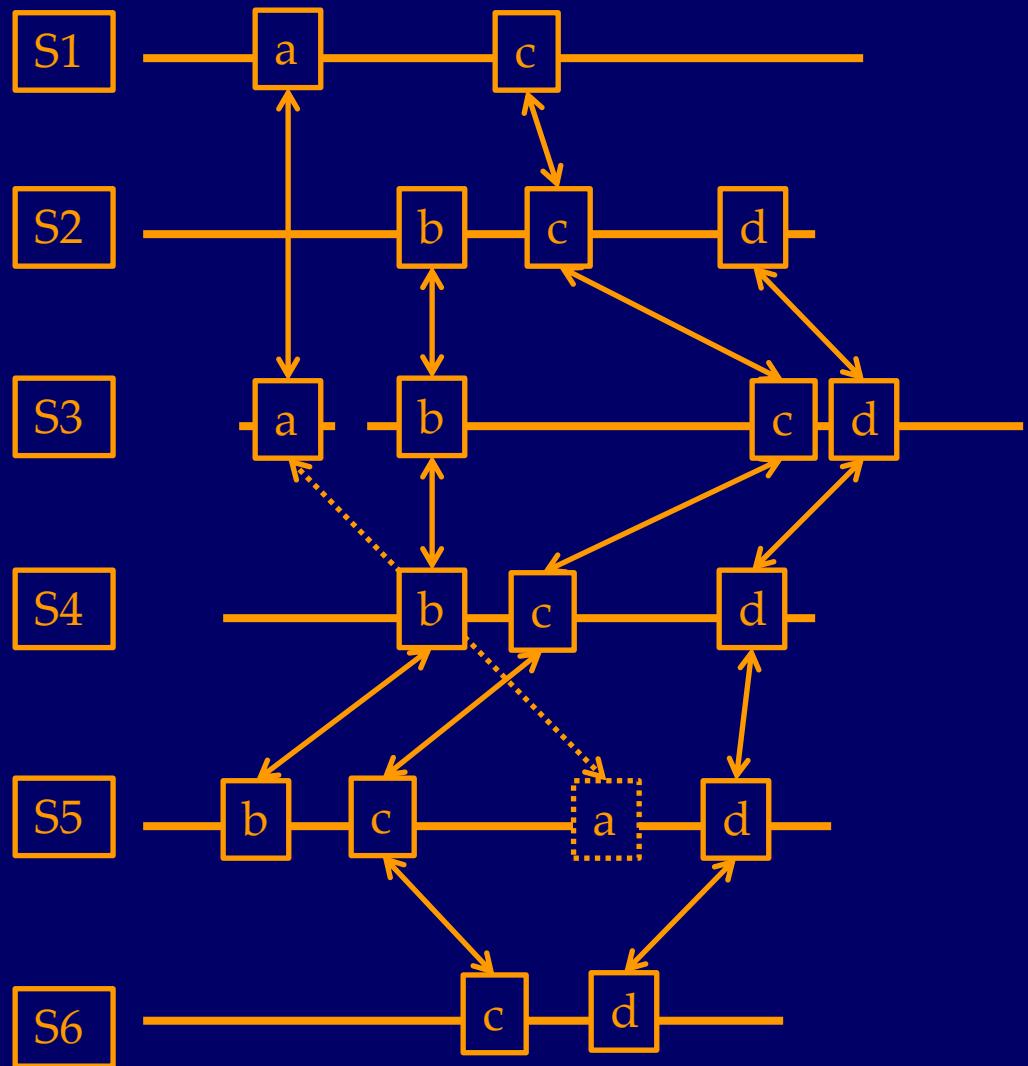

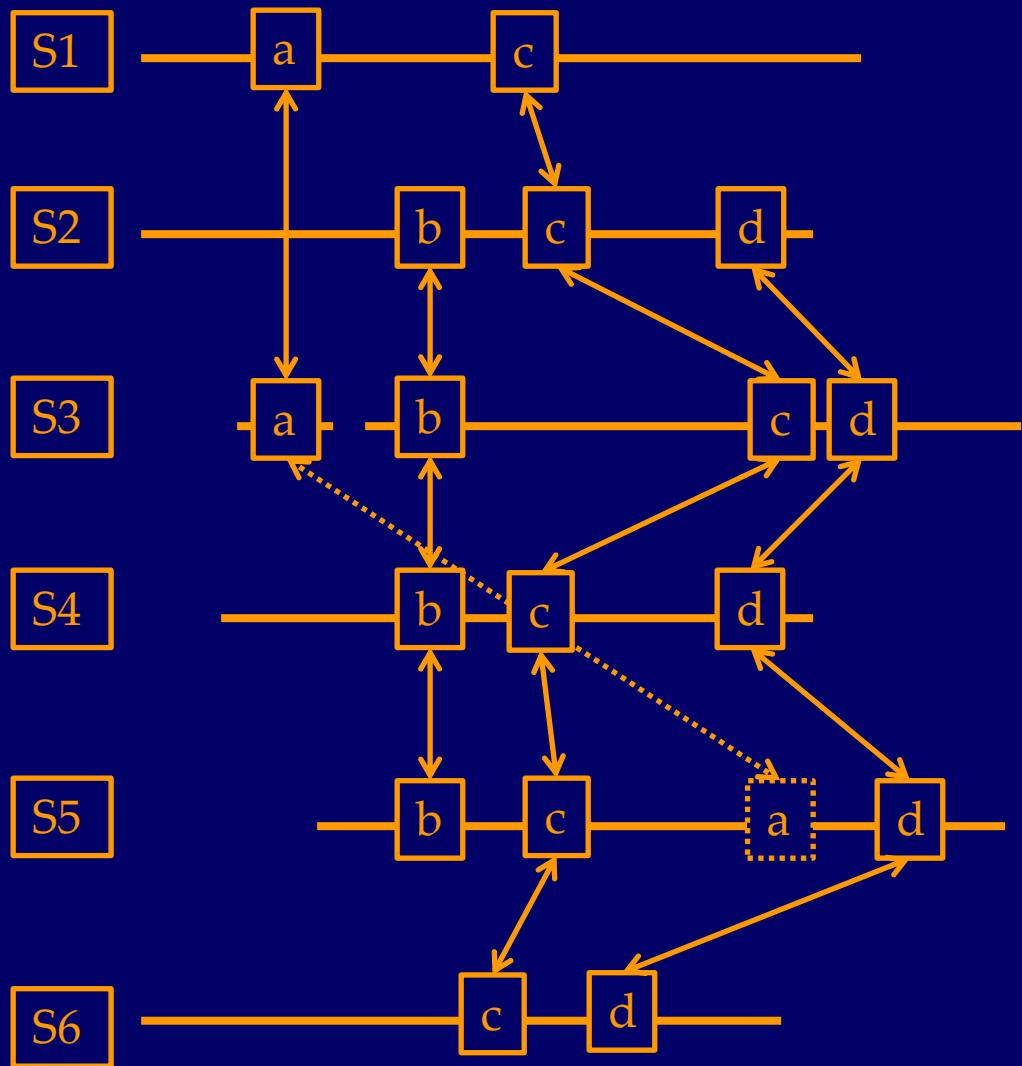

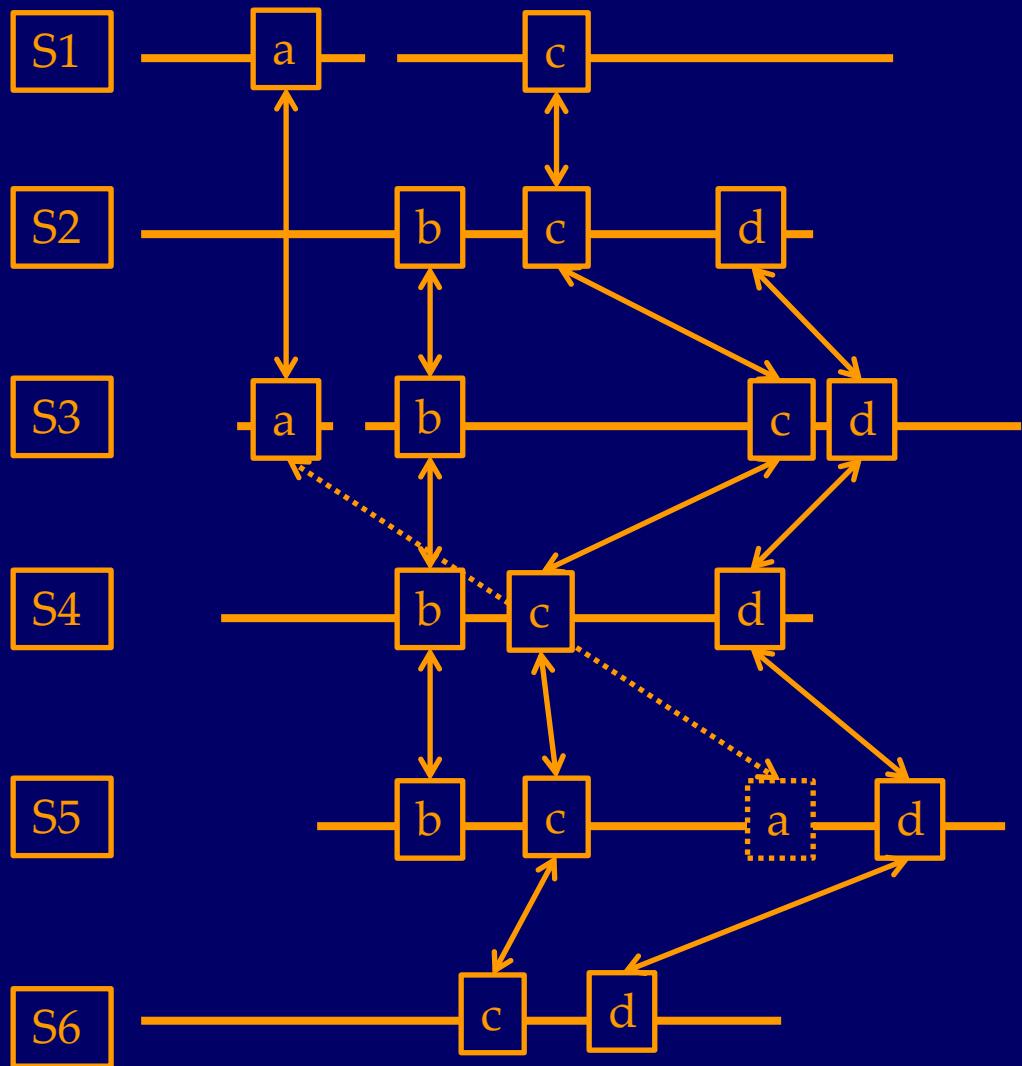

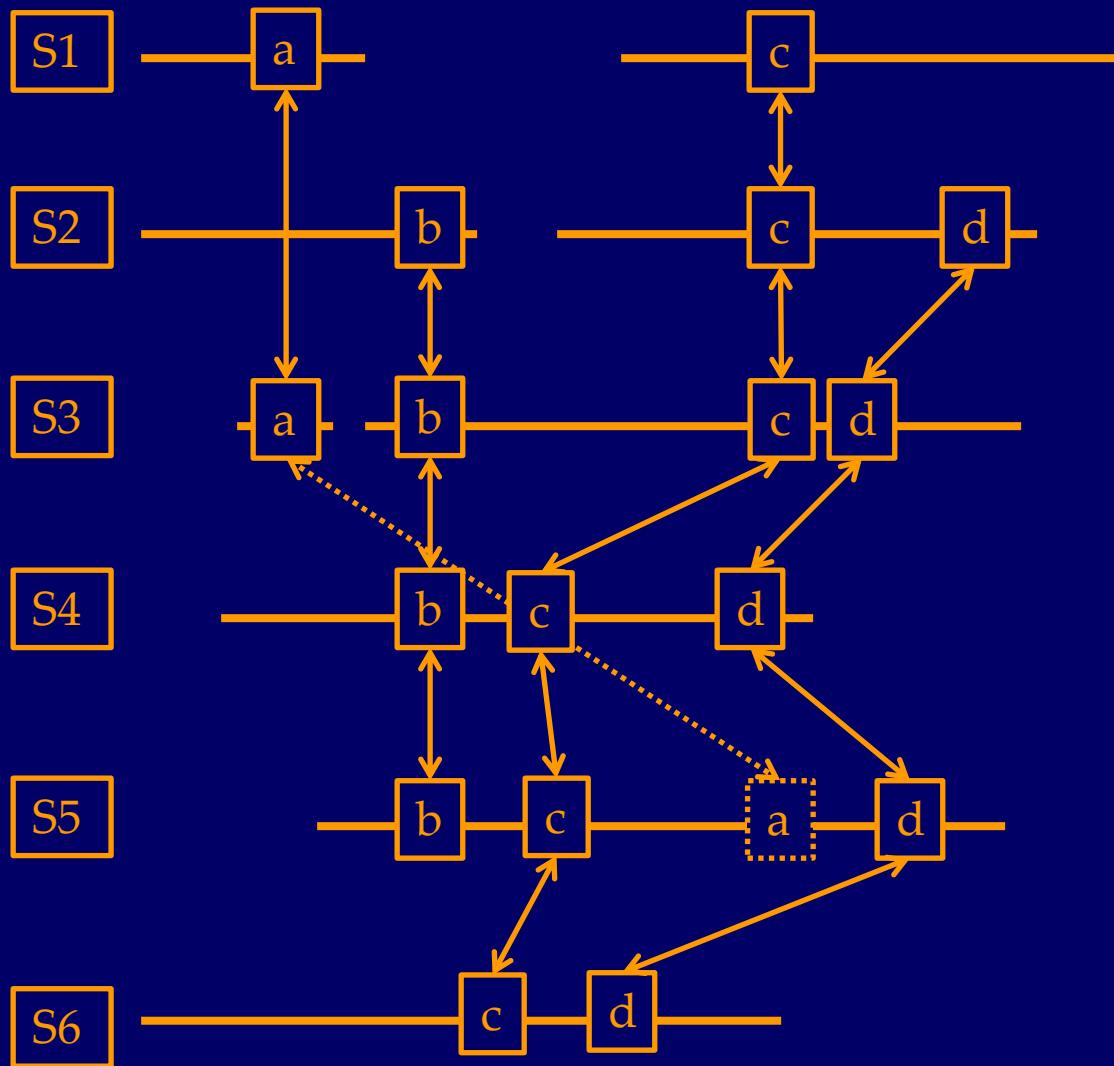

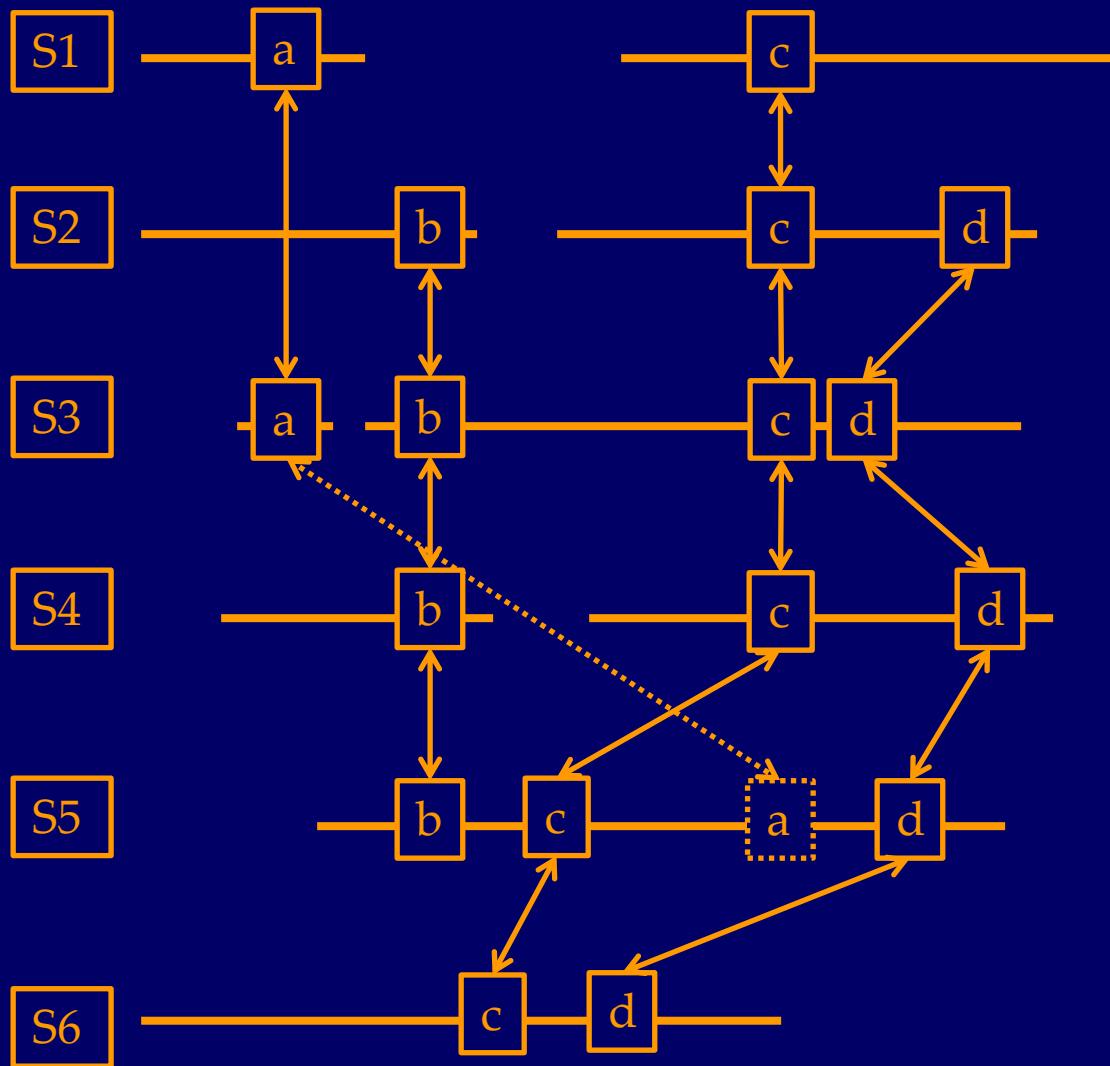

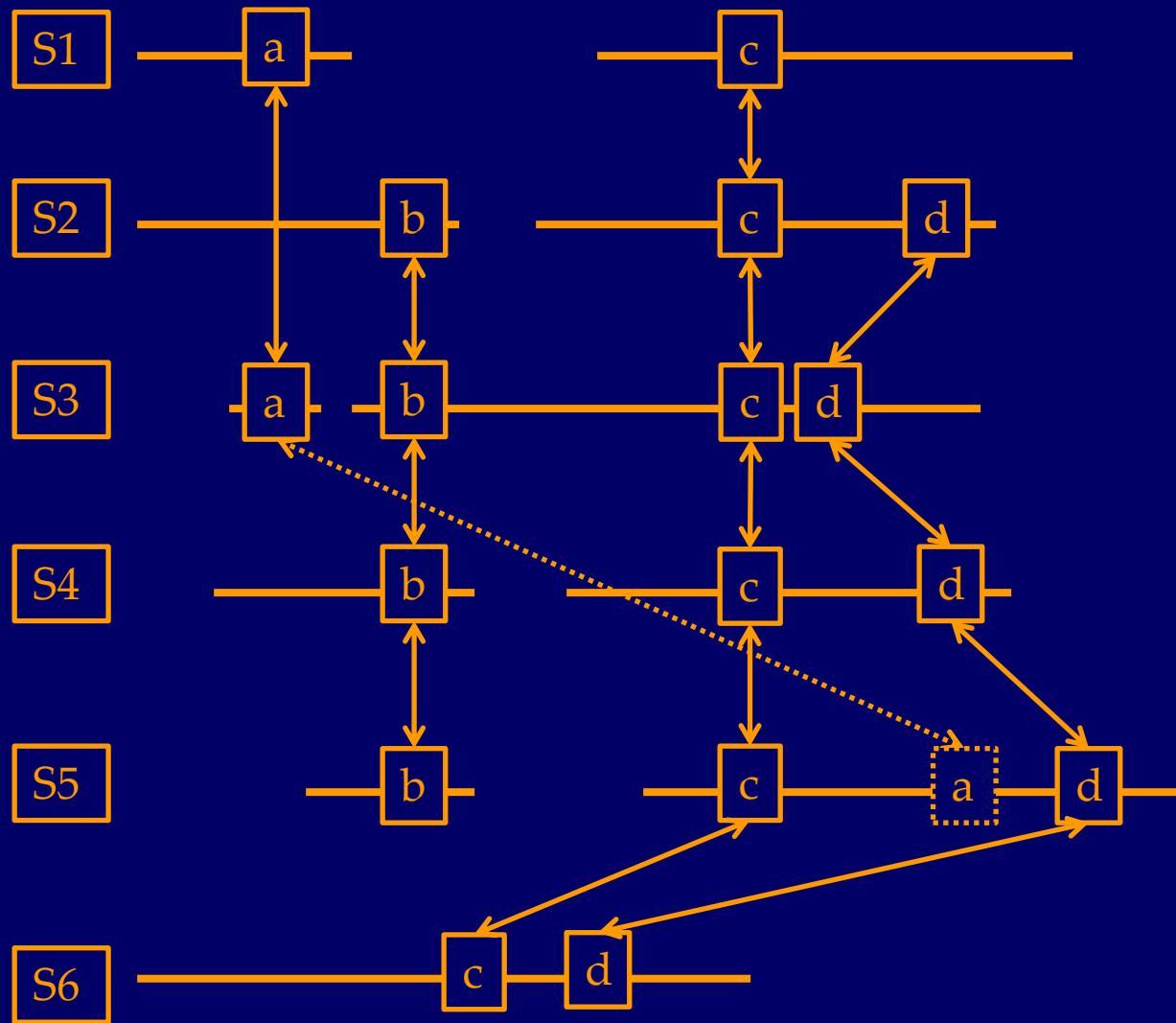

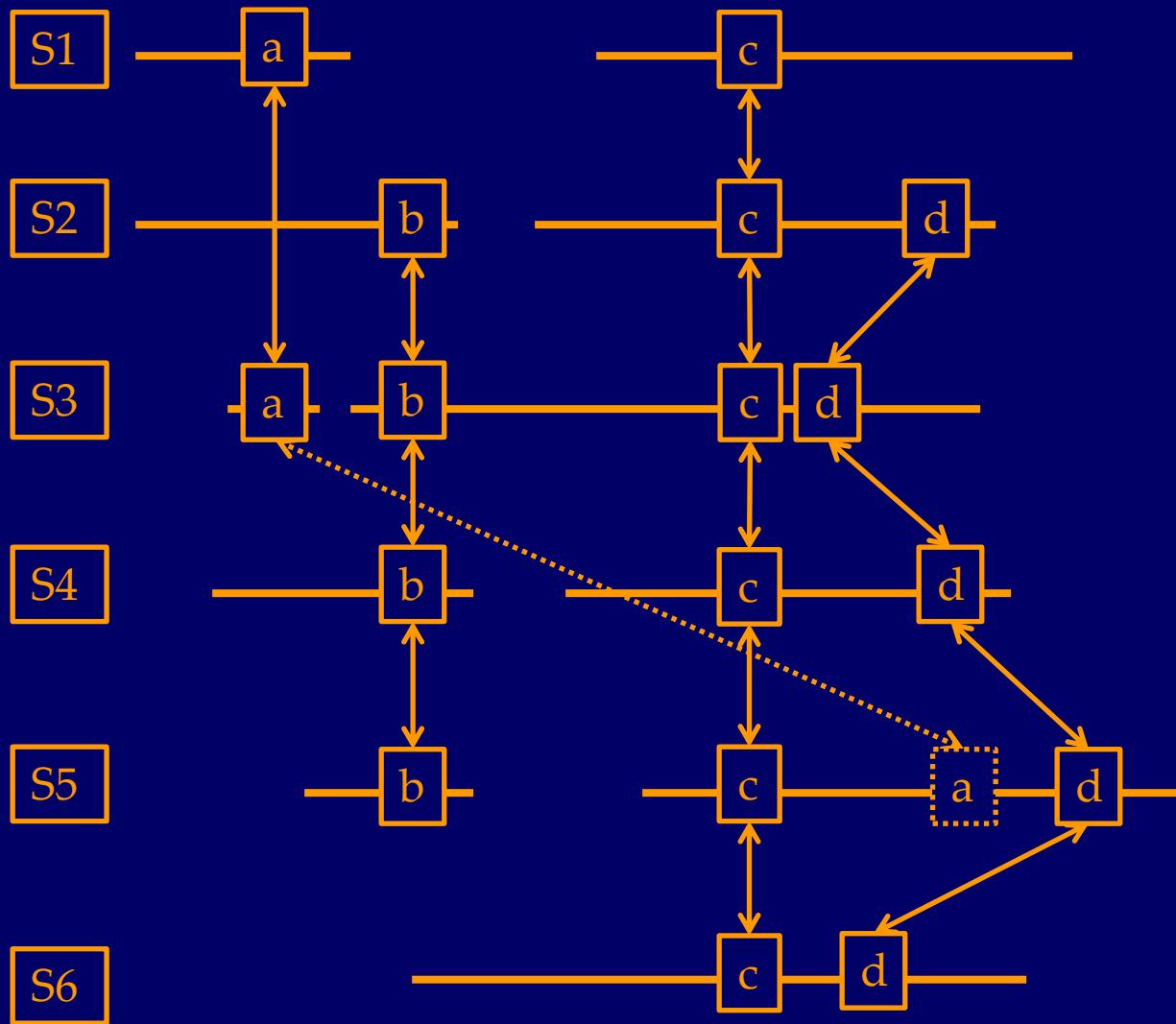

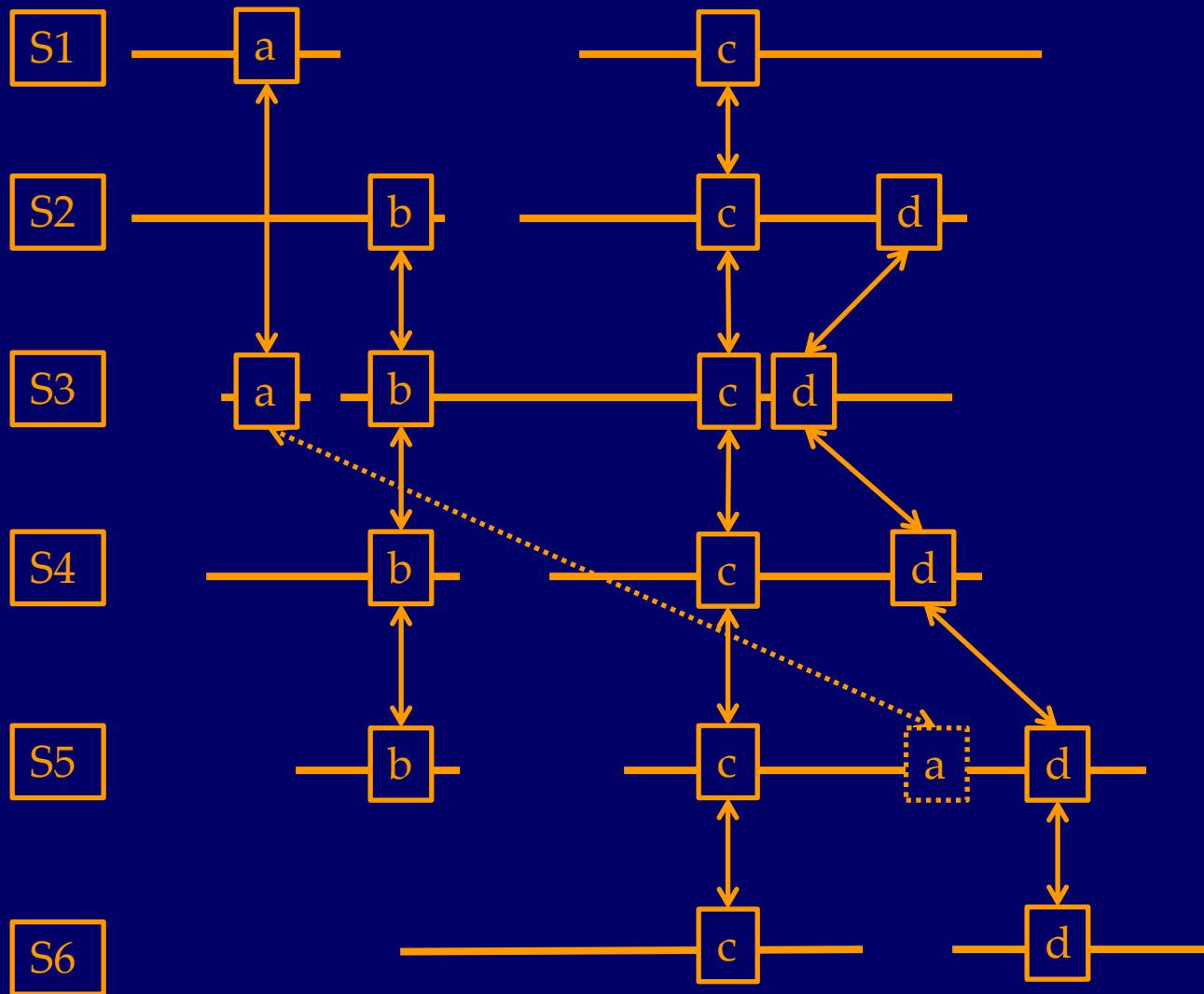

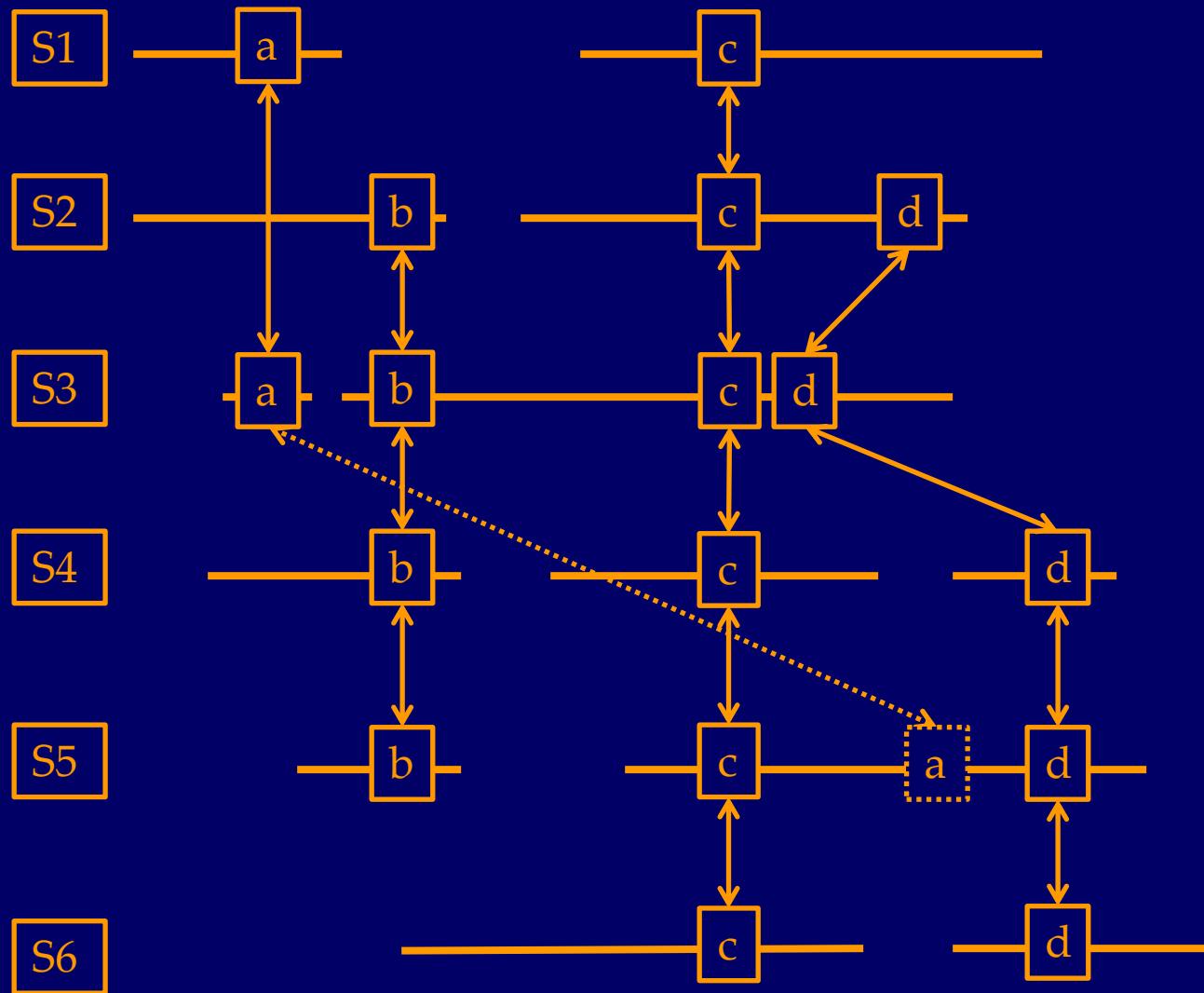

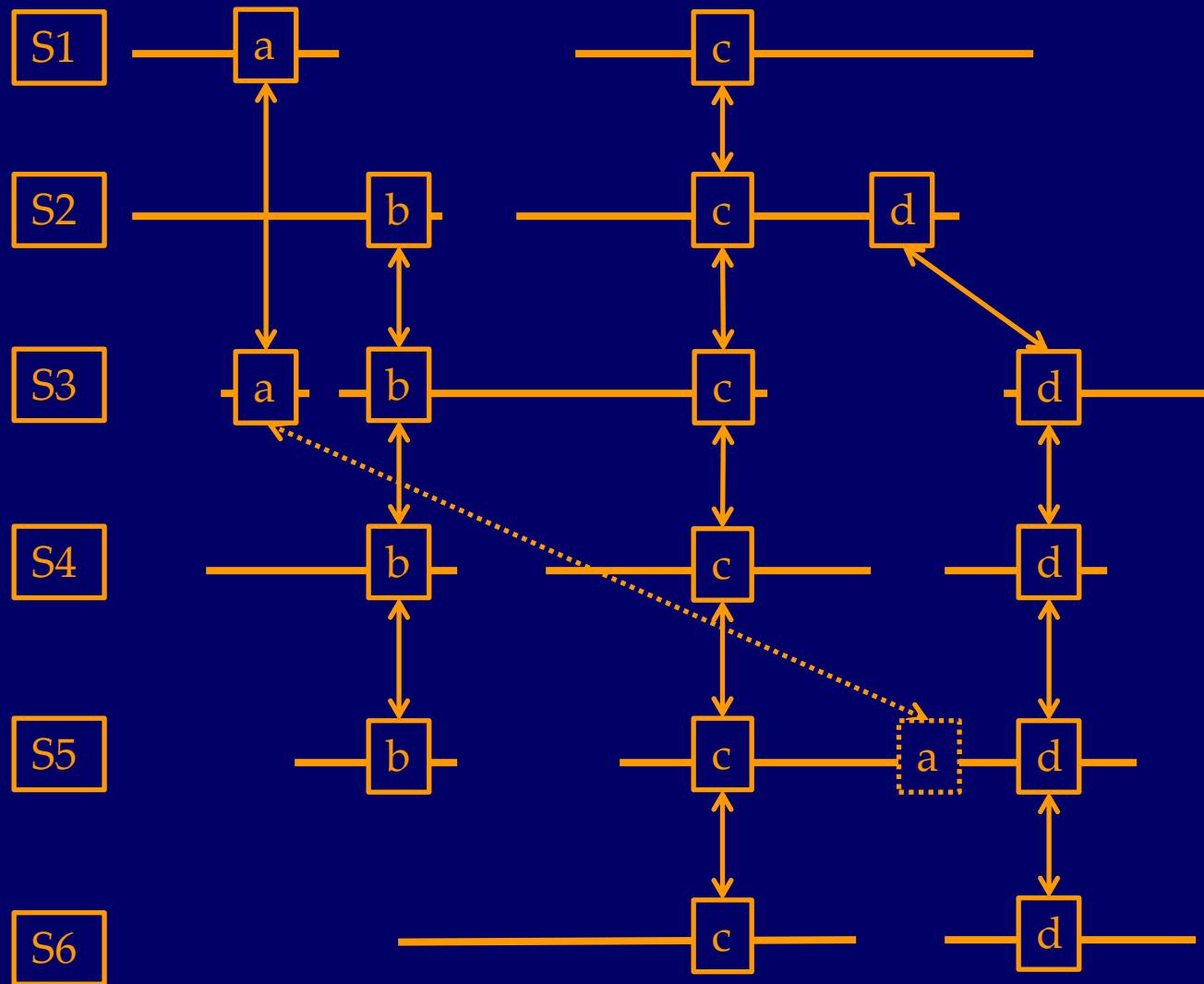

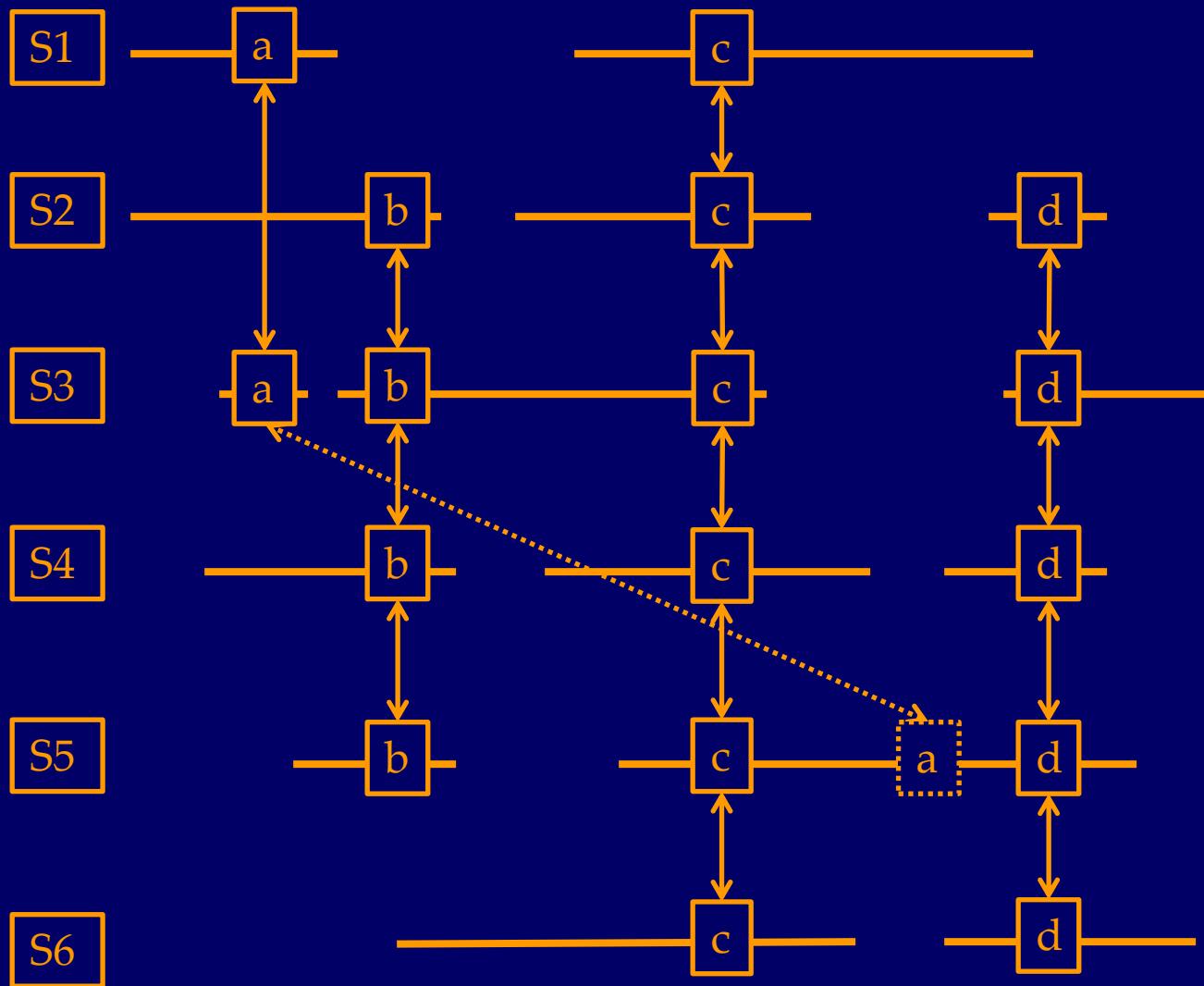

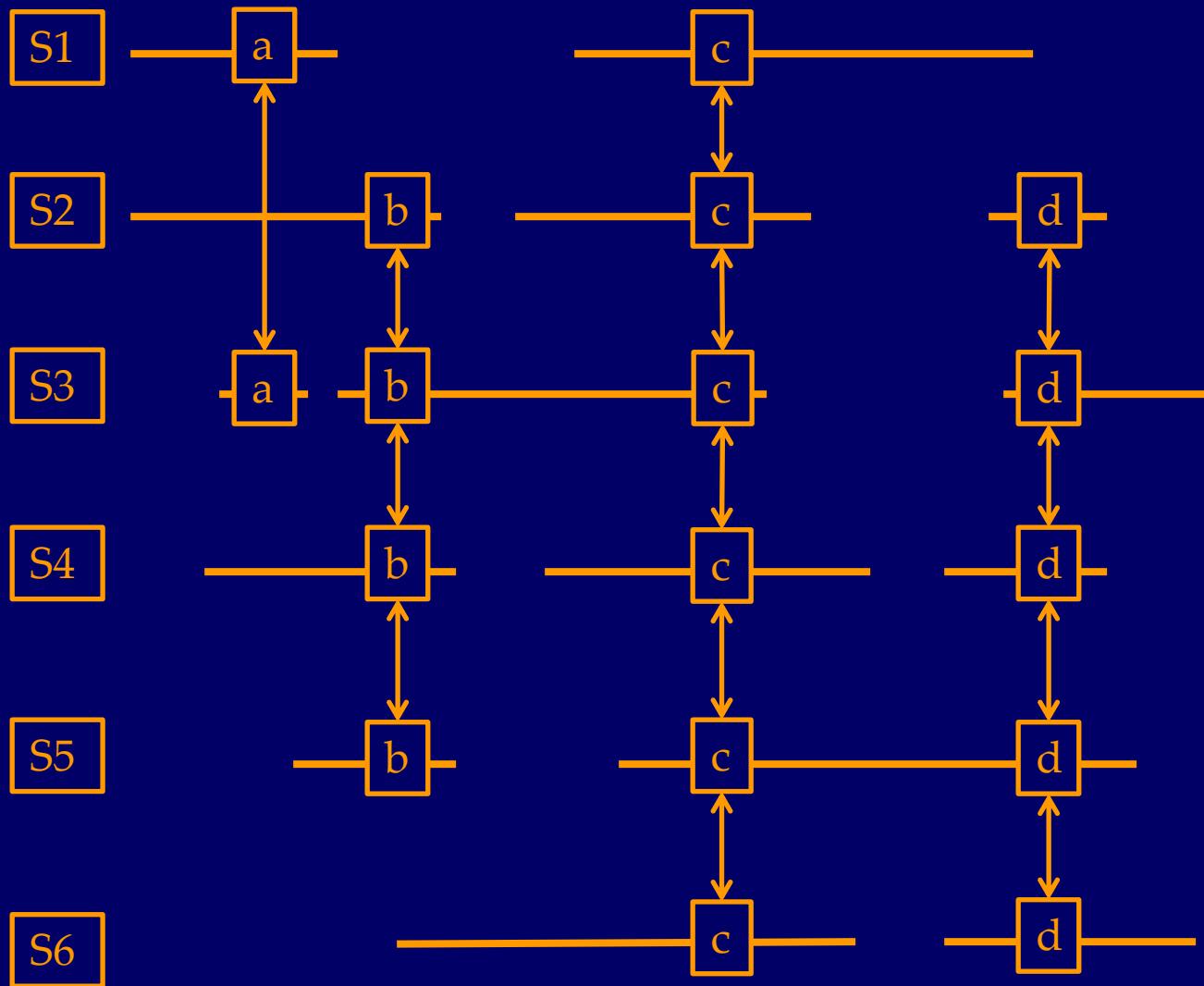

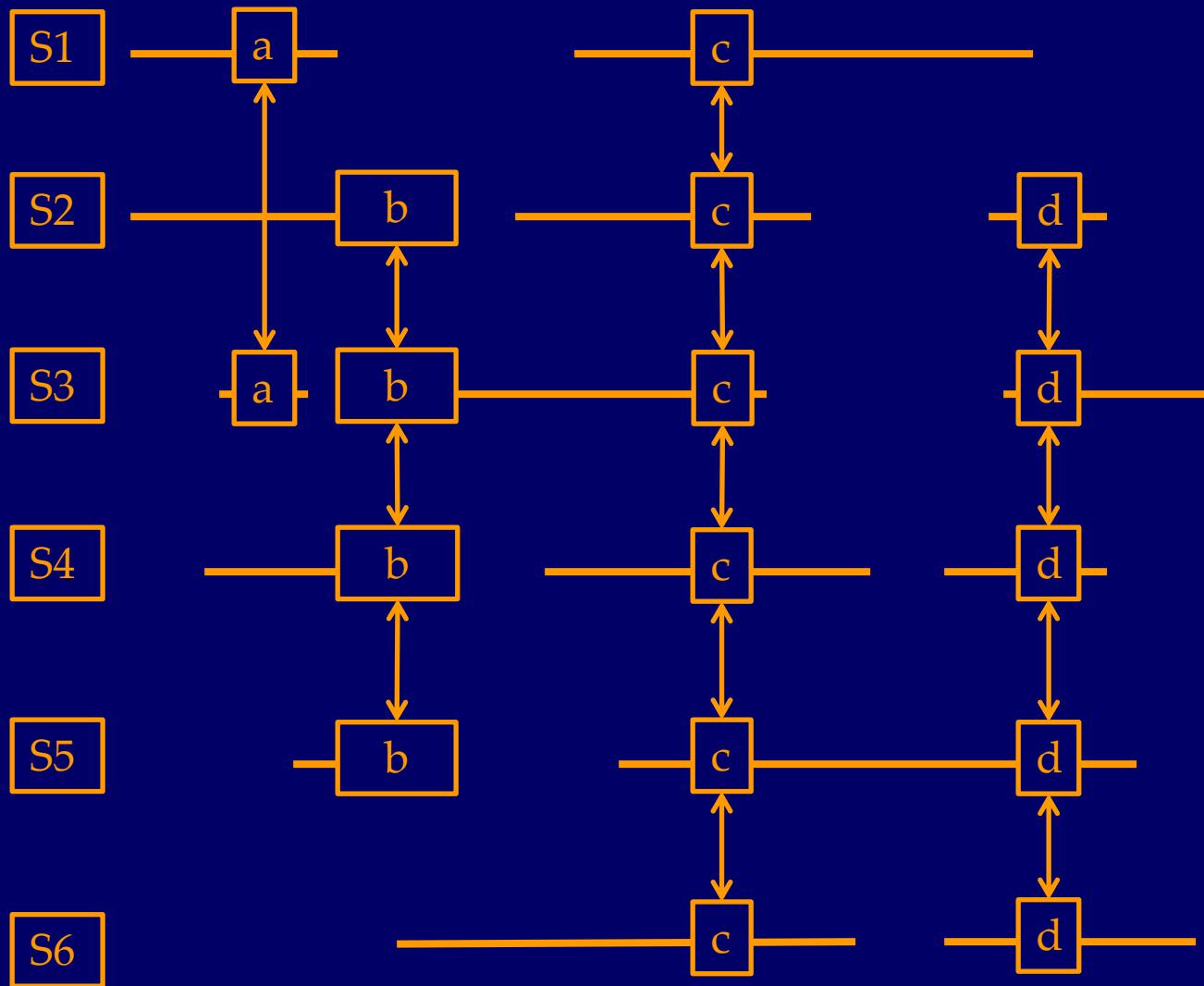

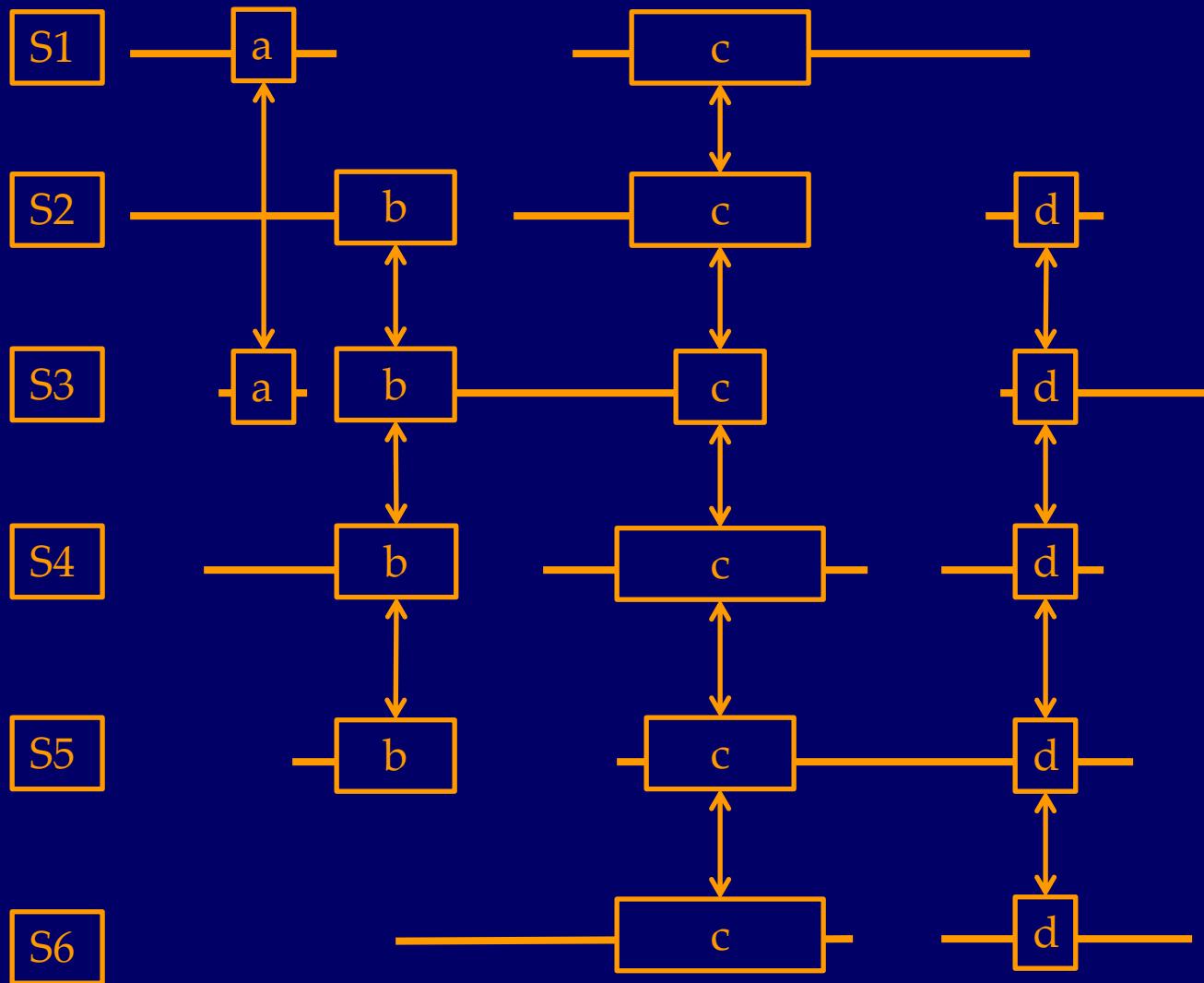

File Edit View History Bookmarks Tools Help

Clustal Omega, ClustalW and Clustal... x ClustalW2 < Multiple Sequence Align... x References | T-Coffee Server x DIALIGN: home x +

dalign.gobics.de

University of Göttingen | Faculty of Biology | Inst. of Microbiology and Genetics | Dep. of Bioinformatics

DIALIGN [home]

Dalign 2.2.1 - Welcome

This is the new home page of the DIALIGN multiple-alignment program at *Göttingen Bioinformatics Compute Server (GOBICS)*

If you use *DIALIGN*, please cite this paper:

L. Al Alt, Z. Yamak, B. Morgenstern (2013)
DIALIGN at GOBICS - multiple sequence alignment using various sources of external information
Nuc. Acids Research 41, W3-W7

Several versions of DIALIGN are available online at GOBICS:

Anchored DIALIGN
Multiple sequence alignment with optional user-defined constraints

CHAOS-DIALIGN
Pair-wise and multiple alignment of genomic sequences using CHAOS and DIALIGN.
Alignments can now be visualized using the new tool ABC

DIALIGN-TX
Greedy and progressive approaches for segment-based multiple sequence alignment

DIALIGN-PFAM
Integration of PFAM hits in the alignment procedure

In addition, the latest version of DIALIGN is available for download.

Szünet

Iteratív eljárások

- A progresszív eljárásban az egyszer már elfogadott illesztés nem módosul
- Ha egy hiba bekerül egyszer, az benn is marad
- Esetleg még további hibákat okoz
- Az itaratív módszerek felülvizsgálják a már illesztett részeket is
- Így javítják a végeredményt

A MUSCLE eljárás

- Honlap: <http://www.drive5.com/muscle/>
- Web szolgáltatás az EBI felületen keresztül
- Letölthető Linux és Windows változatban is
- Bőséges dokumentáció elérhető a web-en
- A program szöveges felületen keresztül használható

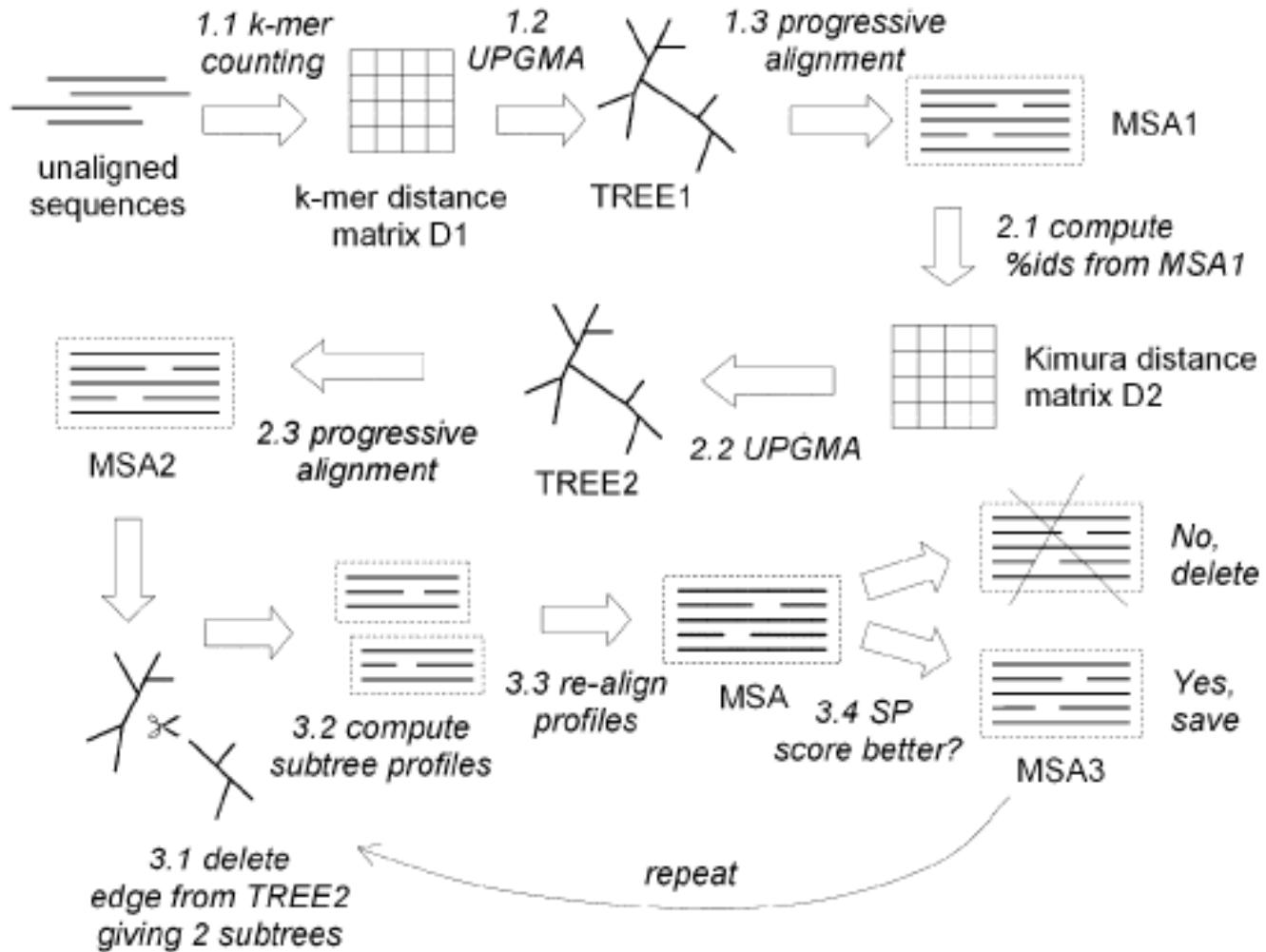
Az algoritmus

A folyamat 3 fázisban működik:

- Vázlatos illusztráció:
  - K-mer szavak alapján számolt távolság-mátrix
  - Vázlatos származástani fa
  - Progresszív illesztés
- Finomított illesztés:
  - Az illesztés alapján számolt távolság-mátrix
  - Finomított származástani fa
  - Finomított progresszív illesztés

Iteratív finomítás

- A fa egy ágát eltöröljük
- A két részt külön használva új illesztést készítünk
- Kombináljuk a két illesztést
- Ha javult az illesztés, megtartjuk az eredményt és új ciklust kezdünk
- Addig csináljuk, amíg nem javul tovább

The screenshot shows the official website for the MUSCLE multiple sequence alignment program. The page features a large banner image of a DNA double helix. On the left, there's a sidebar with links for 'Downloads', 'Documentation', and 'Support'. A yellow box highlights that MUSCLE has been cited by 37,728 papers, with a link to Google Scholar. Below this, there's information about USEARCH, stating it's an ultra-fast sequence analysis tool that is 10 - 1,250x faster than BLAST and 1 - 1,000x faster than CD-HIT. The main content area discusses MUSCLE's popularity and accuracy, mentioning it's one of the most widely-used methods in biology. It also links to two academic papers by Robert C. Edgar. To the right, there's a sidebar for Robert C. Edgar on Twitter, asking for help developing scientific software and looking for new projects. It also mentions URMAP, taxonomy annotations, and OTU thresholds.

MUSCLE has been cited by **37,728 papers** (Google scholar). Last updated 06 Oct 2020.

Downloads

Documentation

Support

USEARCH
Ultra-fast sequence analysis

10 - 1,250x BLAST
1 - 1,000x CD-HIT

Popular multiple alignment software

MUSCLE is one of the most widely-used methods in biology. On average, MUSCLE is cited by ten new papers every day.

Fast, accurate and easy to use

MUSCLE is one of the best-performing multiple alignment programs according to published benchmark tests, with accuracy and speed that are consistently better than CLUSTALW. MUSCLE can align hundreds of sequences in seconds. Most users learn everything they need to know about MUSCLE in a few minutes—only a handful of command-line options are needed to perform common alignment tasks.

Papers

There are two papers. The first (NAR) introduced the algorithm, and is the primary citation if you use the program. The second (BMC Bioinformatics) gives more technical details, including descriptions of non-default options.

Edgar, R.C. (2004) MUSCLE: multiple sequence alignment with high accuracy and high throughput *Nucleic Acids Res.* 32(5):1792-1797 [[Link to PubMed](#)].

Edgar, R.C. (2004) MUSCLE: a multiple sequence alignment method with reduced time and space complexity *BMC Bioinformatics*, (5) 113 [[Link to PubMed](#)].

Follow @RobertEdgarPhD

Robert C. Edgar on twitter

Need help developing scientific software?

I'm looking for new projects.

Happy to donate my time for interesting academic/non-profit research. Ideas? [Click here](#) for more info.

[Video talks](#) on 16S data analysis posted.

[URMAP](#) ultra-fast read mapper posted ([paper](#)).

~20% of taxonomy annotations in SILVA and Greengenes are wrong ([paper](#)).

Taxonomy prediction is <50% accurate for 16S V4 sequences ([paper](#)).

97% OTU threshold is wrong for species, should be 99% for full-length 16S, 100% V4 ([paper](#)).

További módszerek

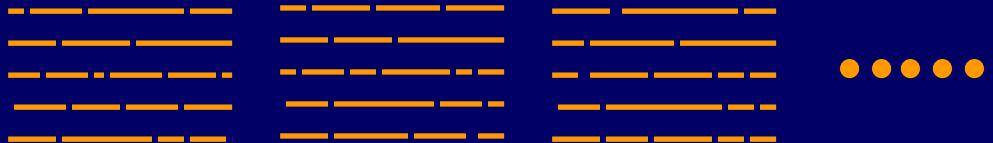
- Iterációs eljárások:
  - Genetikus algoritmus
  - Szimulált dermedés (simulated annealing)
- Az egész illesztés változik, semmi sem rögzített
- A globális megoldás a cél
- Nagy számítási kapacitást igényel

Genetikus algoritmus

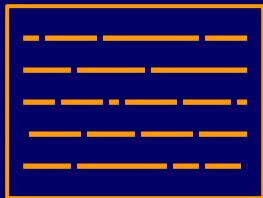
“biológiai analógia”

- Létrehozunk véletlenszű változatokat - szülők
- Ezeket egymással kombináljuk - utódok
- További véletlenszű változtatások – mutáció
- Kiválasztjuk a legjobbakat – szelekció
- Ezek lesznek a szülők a következő ciklusban

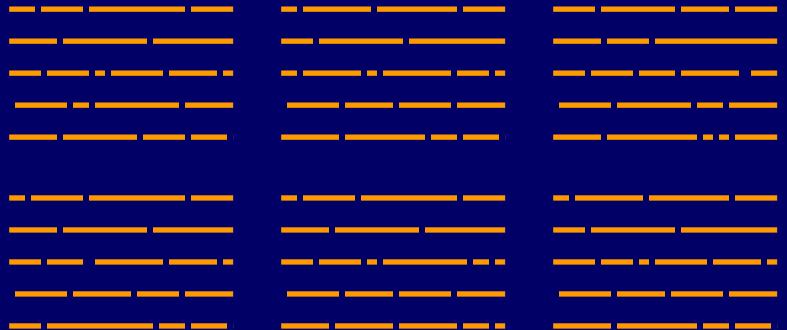
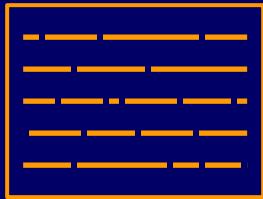

„szülők”

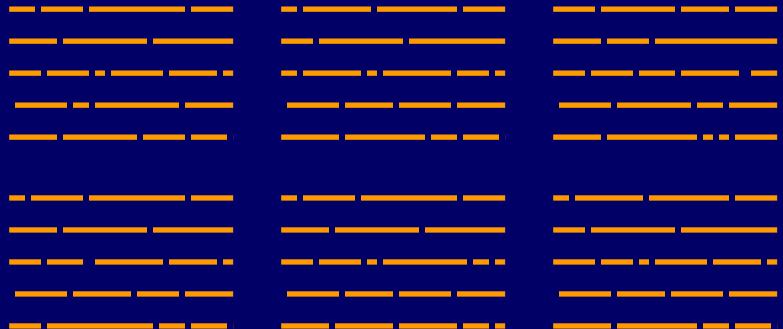
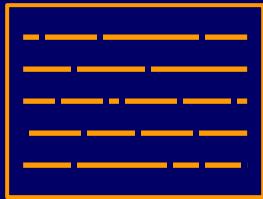
• • • •

„szülők”

• • • •

„szülők”

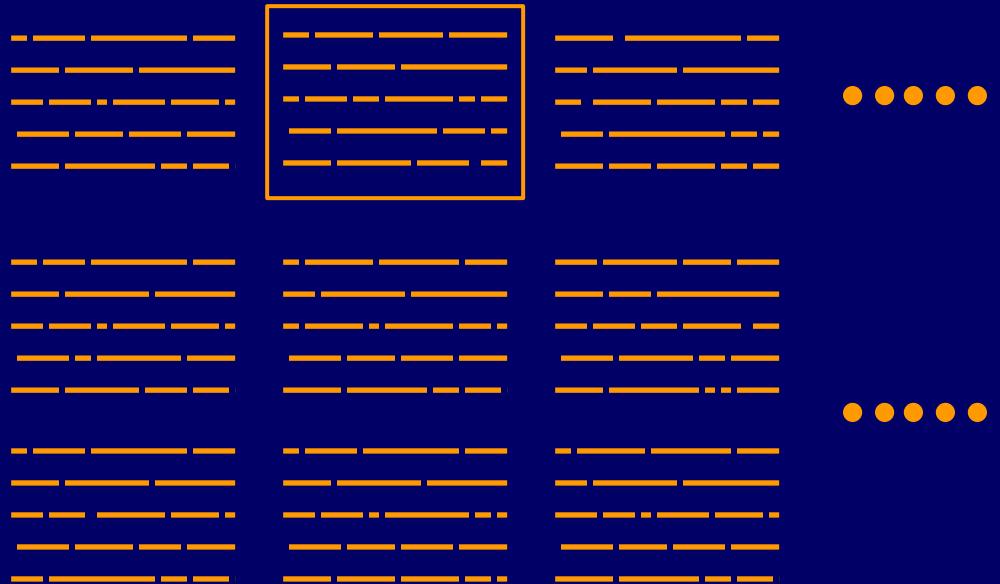

• • • •

„szülők”

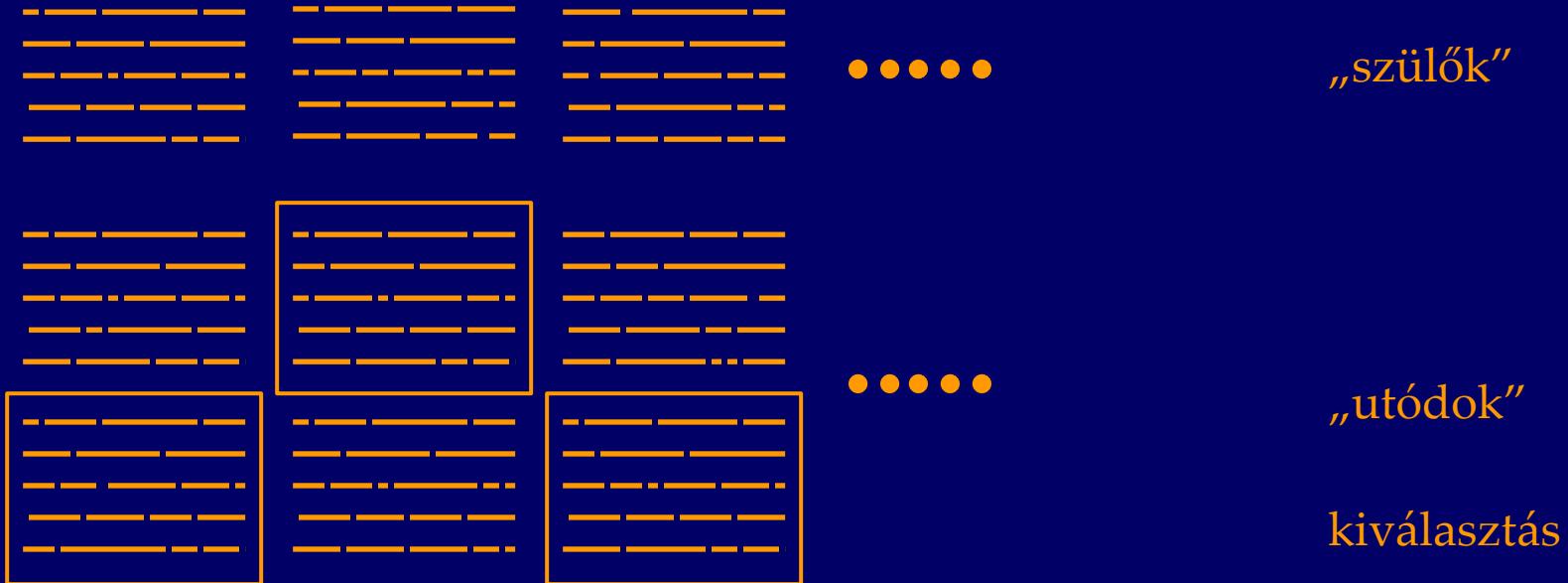
• • • •

„utódok”

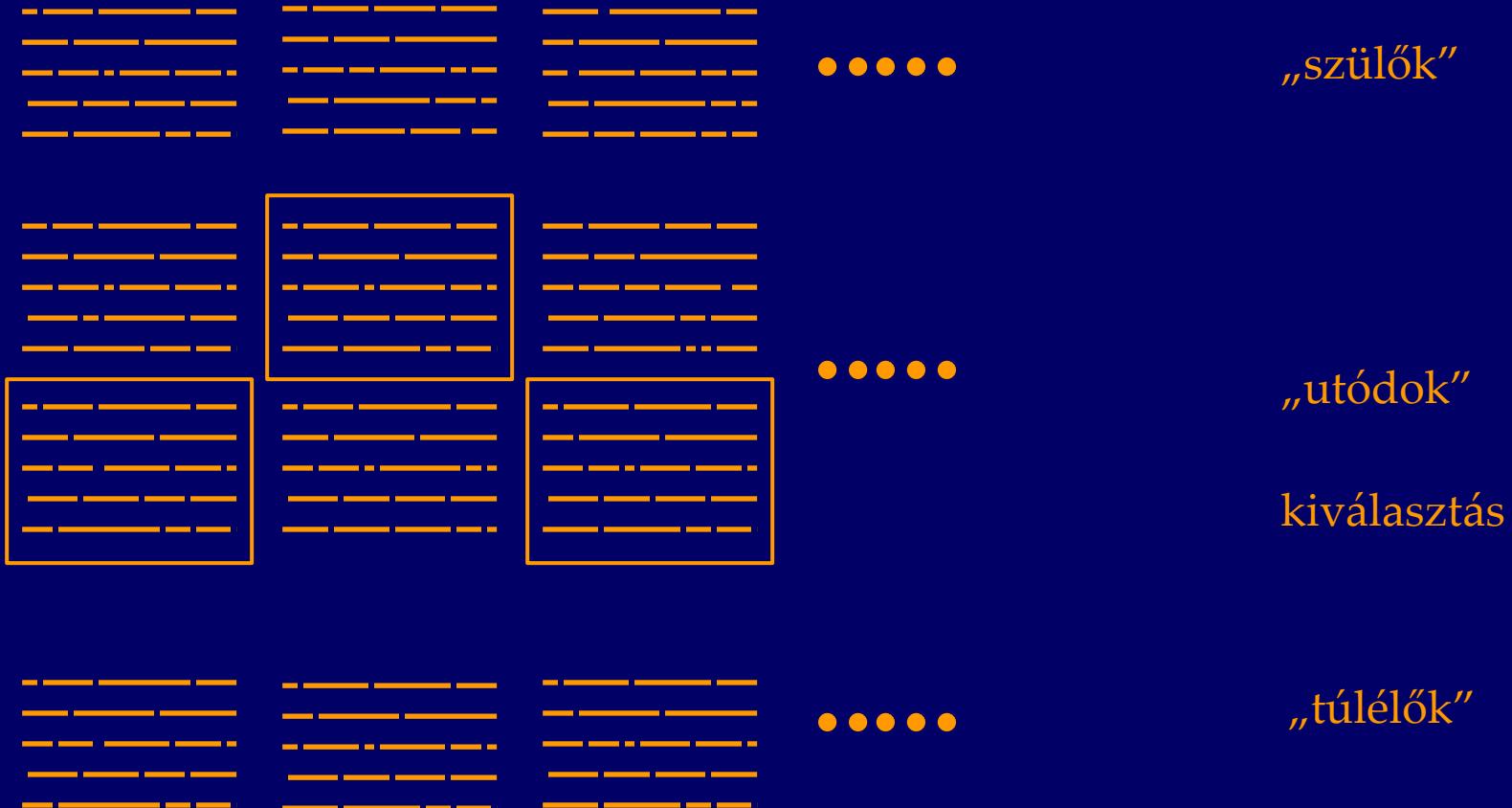

„szülők”

„utódok”

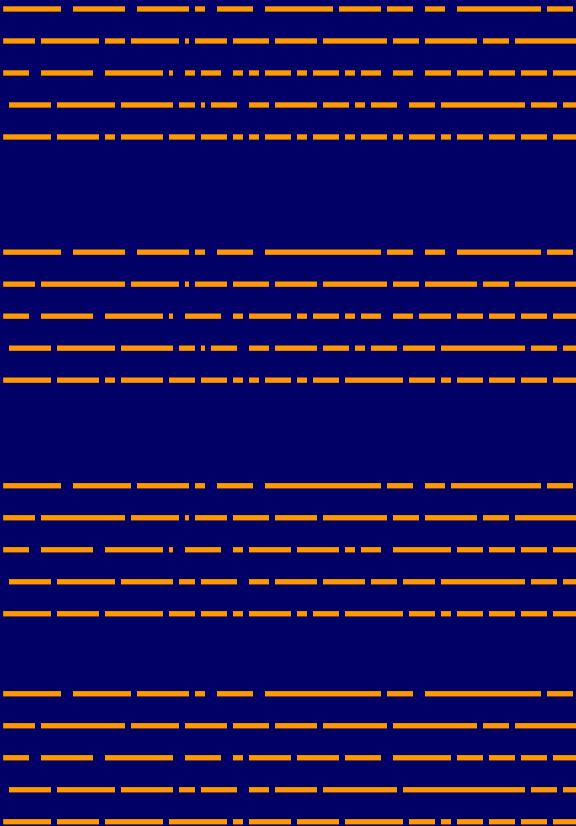
Szimulált dermedés

“fizikai analógia”

- “felmelegítjük” a rendszert
- Hagyuk “kihűlni”
- A rendszer “megdermed”
- Beáll a fázisátmenet – “kikristályosodik”
- Megint “felmelegítjük”, de most nem annyira
- Stb...

Többszörös illesztés esetén

- A szekvenciákat telerakjuk betoldással
- Kis adagokban elvesszük a felesleges betoldásokat
- Ha az illesztés már nem javul tovább, visszateszünk egy adag betoldást. Stb..

Ellenőrző adatbázisok

- Sok lehetőség – zavaróan sok megoldás
- Melyik a „legjobb”?
- minden szerző saját teszteket közöl
- Szükség van egy közös összehasonlítási alapra
- Több ilyen is van...

A BALiBASE adatbázis

- Kifejezettem többszörös illesztések kibróbálására és minősítésére készült
- 10 kategóriában ad meg előre elkészített referencia illusztrációkat
- A legtöbbhöz elérhető a szerkezet is
- Az illesztések kézzel készültek
- Az adatok szabadon letölthetők:

<http://lbgi.fr/balibase/>

Edit View History Bookmarks Tools Help

Mozilla Firefox S | Telefonkönyv | Clustal Omega, C | ClustalW2 < Multi | ClustalW Server | T-Coffee Server | DIALIGN: home | MUSCLE | Welcome to BALIbase/

lbgi.fr/balibase/ Search

Welcome to BALIBASE 4

[download the whole benchmark by html](#)

Reference 1: variability, length

Reference 1: variability, length

Reference 2: orphans

Reference 3: sub-families

Reference 4: extensions

Reference 5: insertions

References 6,7,8: Repeat
Transmembrane
Circ. permutation

Reference 9: linear motifs

Reference 10: mixed

problem with an alignment : contact *Julie Thompson*
problem with the web site : contact *Raymond Ripp*

```

AHRSTNTIRVVPAKKLNEESLPCRDQILLLKGCCMIMSLDDTVALQQAVLIMRSGGLLCVVK1K8QAYLILASVYVNNPQK
AYLKEVPTLTSEAKAIFGPANLDNDQVRLVGYAIFADBDISLSEVAATTCRPGLVNLVGHKMQGIVHVLRLHQLVY
AKKHTYTKVTCRPAKMIIGRPLTSRQTVLLKSSALEVNLHESSEVLLMAICIVBDRGQVQAAALIQAQBLANTIQYIRCRP
LDRGRDHSYIRKVIQYCKGIPQRVQLSIVEQIVILRGGLEMLVQLVSEICLILIAVLFDRRGLEDQAKYQMQGCVANTIQY
ENDAQKTEPQKTFKAVLSPERDQISLKGAAVLEDRPGVQVLMQAIISLDRPGVQVLMQAIISLDRPGVQVLMQAIISLDRPGV
GGAGATRNMVLOVIRKETKIDLPVFRSLPIEDQISLKGAAVEICHQPEDEYVLLAAMALDREPVGQVDRQDEIQLQSYEALTLK
PKSYRATCIZQYVVEFAKRLSGEMBLQCNQDTVIAAGAGVSDPDLALYTAWVQKRVBSQLOYNLQLPHHHLCYTHRSY
TCRAYKTCIQHVVVEFAKHSNAEMSEDQHDQITLLKGCLBVLVTPDQIALFSEAVLIDRQGLWENRINKLQSVVILGSQZQMFHK
GABAHANTNIONLIEFAKLTIGFMRLSQDQITLLKGCLBTALVIRTELALYOSLVLLENGVRGNTEQRLENLSMNAIROPLT
VSELQHICSLTSEFAKRLPNFHIDSQDQVIRLQVYVQVYVQVYVQVYVQVYVQVYVQVYVQVYVQVYVQVYVQVYVQVYVQV
IGAPLNCVQRIVEPFAKRVPGFCDFPTQDDQLLILKLGFEEVWLTSDEIGLESAMVLLDRAGLSEPKVIGRAEINAPALRVQILRS
RAQIMPAWVKDITFVKVSVVSEFAKTFPGFRDLSQHDQVNLLKAGTFEVLMVSDDEEMSLSFTAVVIVDRSGIEVNVSVAIQL
ETLIRALRTLIMKNHPSIPTKLETCIRGVIDPAGMIPGFLQLTQDKPTEFLKAGLFEDALFVTDAEIGLFCAIVLIDRPGLRN
LELIEKMYSLRKGCQYIVAQNRPEFLKTSVREVIVVEFAKTIIPGFDKLCQEDKVLLKTAASLEILLVCETRIALFSSLVLLDRPNL
RDPAAIEBIRDRDILDALCWNSLNNNSVSIIVTRVVVEFAKRLPFTGKVSTDQVAMLKGCCMEVIVLTETEIAMLKAIIVFDRPRI
QHIDEIRNIQDSLIQSLRYVNMOKRQIVQBIIVDFAKQLPGFLQLSREDQIALLKTSAIEVMLLNDAEFALLIAISIFDRPNVQDQ
IQLQVERLQHTYVFAIHAIVSIRHPOLIVEFAKGLPAFTKIPQEDQITLLKACSSVEVMLLDNEYALLTAIVIFDRPGL
EKAQLNRAIQSYYIDTLRIVYILNRF

```


Egyenlő evolúciós távolságú szekvenciák

Reference 1

short, <25% identity

1aboA	SH3
1idy	myb dna-binding domain
1r69	repressor
1tvxA	pertussis toxin
1ubi	ubiquitin
1wit	twitchin
2trx	thioredoxin

short, 20%-40% identity

1aab	high mobility group protein
1fj1A	homeodomain
1hfh	factor h
1hpi	high-potential iron-sulfur protein
1csy	SH2
1pfc	immunoglobulin PFc fragment
1tgxA	cardiotoxin
1ycc	cytochrome e
3cyr	cytochrome c3
451c	cytochrome c

short, >35% identity

1aho	toxin II
1csp	cold shock protein
1dox	ferredoxin [2fe-2s]
1fkj	immunophilin
1fmb	hiv-1 protease
1krn	serine protease
1plc	plastocyanin
2fxb	ferredoxin
2mhr	hemerythrin
9rnt	ribonuclease

medium, <25% identity

1bbt3	foot-and-mouth disease virus
1sbp	sulfate binding protein
1havA	hepatitis proteinase
1uky	uridylate kinase
2hsdA	3 Alpha, 20 beta-hydroxysteroid dehydrogenase
2pia	phtalene reductase
3grs	glutathione reductase
kinase	protein kinase

medium, 20-40% identity

1ad2	ribosomal protein l1
1aym3	rhinovirus 16 coat protein
1gdoA	glucosamine 6-phosphate synthase
1ldg	lactate dehydrogenase
1mrj	alpha tricosanthin
1pgtA	glutathione
1pii	anthranilate isomerase
1ton	tonin
2cba	anhydrase

medium, >35% identity

1amk	triose phosphate isomerase
1ar5A	superoxide dismutase
1ezm	elastase
1led	lectin
1ppn	papain
1pysA	phenylalanyl-tRNA synthetase
1thm	serine protease
1tis	thymidylate synthase
1zin	adenylate kinase
5ptp	serine protease

Fehérjecsaládok egy kilógó, távoli taggal

short

1aboA	SH3
1csy	SH2
1idy	myb dna-binding domain
1r69	repressor
1tgxA	cardiotoxin
1tvxA	pertussis toxin
1ubi	ubiquitin
1wit	twitchin
2trx	thioredoxin

medium

1sbp	sulfate binding protein
1havA	hepatitis proteinase
1uky	uridylate kinase
2hsdA	3 Alpha, 20 beta-hydroxysteroid dehydrogenase
2pia	phtalate reductase
3grs	glutathione reductase
kinase	protein kinase

long

1ajsA	aminotransferase
1cpt	cytochrome p450
1lvl	dihydrolipoamide dehydrogenase
1pamA	cyclodextrin
1ped	alcohol dehydrogenase
2myr	myrosinase
4enl	enolase

Alcsaládok gyenge homológiaival

short

1idy	myb dna-binding domain
1r69	repressor
1ubi	ubiquitin
1wit	twitchin

medium

1uky	uridylate kinase
2pia	phtalate reductase
kinase	protein kinase

long

1ajsA	aminotransferase
1pamA	cyclodextrin
1ped	alcohol dehydrogenase
2myr	myrosinase
4enl	enolase

A terminálisokon túlnyúló végek

Reference 4 - Extensions

1ckaA	SH3
1csp	major cold shock protein
1dynA	pleckstrin homology domain
1lk1	SH2
1mfa	immunoglobulin fab fragment
1pfc	immunoglobulin PFc fragment
1pysA	glycyl-tRNA synthetase
1vln	concanavalin a
1ycc	cytochrome e
2abk	endonuclease iii
kinase1	protein kinase
kinase2	protein kinase

Hosszú betoldások középen

Reference 5 - Insertions

left	eftu
1ivy	human protective protein
1pysA	glycyl-tRNA synthetase
1qpg	3-Phosphoglycerate kinase
1thm1	thermitase
1thm2	thermitase
2cba	carbonic anhydrase ii
S51	nuclear receptor
S52	nuclear receptor
kinase1	protein kinase
kinase2	protein kinase
kinase3	protein kinase

Repetitív elemeket tartalmazó szekvenciák

Reference 6 - Repeats

sh3	SH3
zf	Zinc Finger
apo	Apolipoprotein
sushi	Sushi
myb	Myb dna-binding domain
ank	Ankyrin
kringle	KRINGLE
dead	DEAD/DEAH box helicase
trk	TrkA potassium uptake protein
ktn+trk	KTN NAD-binding domain, plus TrkA potassium uptake protein
faa	Fumarylacetoacetate hydrolase
lrr	Leucine-rich repeat
ion	ION

Transzmembrán szekvenciák

Reference 7 - Transmembrane Sequences

ion	ION
acr	ACR
dtd	DTD
ptga	PTGA
Nat	Nat
photo	PHOTO
msl	MSL
7tm	7 TM

Példák cirkuláris permutációra

Reference 8 - Circular Permutations

sh3/sh2	SH3 / SH2
gsh	glutathione synthetase
lectin	Lectin1 / Lectin2
ptga	PTSEIIB / PTGA
cellulase	Cellulase / CBD_1

SABmark adatbázis

- A teljes protein univerzumot lefedi
- Csak 25 szekvenciát tartalmaz családonként
- “alkonyzóna”-gyűjtemény – nagyon alacsony fokú rokonság
- “nagycsalád”-gyűjtemény – kicsit nagyobb fokú rokonság
- A gyűjtemények szándékosan tartalmaznak nem odaillő szekvenciákat
- <http://bioinformatics.vub.ac.be/databases/databases.html>

bioinformatics.vub.ac.be/databases/databases.html

BIOinformatics

Vrije Universiteit Brussel

Research People Software Databases Publications Contact

SABmark - Sequence and structure Alignment Benchmark

SABmark is designed to assess the performance of both multiple and pairwise (protein) sequence alignment algorithms, and is extremely easy to use. To download it, go to the bottom of the page, or just view the [manual](#). A short description of the database is given below, and will soon also be published in Bioinformatics.

Currently, the database contains 2 sets, each consisting of a number of subsets with related sequences. It's main features are:

- Covers the entire known fold space ([SCOP classification](#)), with subsets provided by the [ASTRAL](#) compendium
- All structures have high quality, with 100% resolved residues
- Structure alignments have been derived carefully, using both [SOFI](#) and [CE](#), and [Relaxed Transitive Alignment](#)
- At most 25 sequences in each subset to avoid overrepresentation of large folds - Automated running, archiving and scoring of programs through a few Perl scripts

The **Twilight Zone set** is divided into sequence groups that each represent a SCOP fold. All sequences within a group share a pairwise Blast e-value of at least 1, for a theoretical database size of 100 million residues. Sequence similarity is thus very low, between 0-25% identity, and a (traceable) common evolutionary origin cannot be established between most pairs even though their structures are (distantly) similar. This set therefore represents the worst case scenario for sequence alignment, which unfortunately is also the most frequent one, as most related sequences share less than 25% identity.

The **Superfamilies set** consists of groups that each represent a SCOP superfamily, and therefore contain sequences with a (putative) common evolutionary origin. However, they share at most 50% identity, which is still challenging for any sequence alignment algorithm.

Frequently, alignments are performed to establish whether or not sequences are related. To benchmark this, a second version of both the Twilight Zone and the Superfamilies set is provided, in which to each alignment problem a number of **false positives**, i.e. sequences not related to the original set, are added.

Database specifications:

- Current version: 1.65 (concurrent with PDB, SCOP and ASTRAL)
- Twilight Zone set (with false positives): 209 groups, 1740 (3280) sequences, 10667 (44056) related pairs
- Superfamilies set (with false positives): 425 groups, 3280 (6526) sequences, 19092 (79095) related pairs

További adatbázisok

- HOMSTAD:
<http://mizuguchilab.org/homstrad/>
- OXBENCH:
<http://www.compbio.dundee.ac.uk/>

The File Edit View History Bookmarks Tools Help

ClustalW Server ClustalW2 < Mu... Clustal Omega ... T-Coffee Server DIALIGN: home MUSCLE: multiple s... Welcome to BAI... Vrije Universiteit Bru... HOMSTRAD

tardis.nibio.go.jp/homstrad/ Search

Osaka server at the National Institutes of Biomedical Innovation, Health and Nutrition (preferred)
(Cambridge server at the University of Cambridge no longer available)

HOMSTRAD

Homologous Structure Alignment Database

[[Search](#) | [Browse Families](#) | [Software](#) | [Information](#) | [Home](#)]

What's new

1032 families / 3454 structures (14498 single-member families)
updated on 28 Sep 2015

How to access

- [Browse Families](#)
- Keyword Search
Search words:
- [Quick blast search](#)
- [FUGUE search](#) (more sensitive, slow)
- [Download data](#)

Related software

- [JOY](#) -- protein sequence-structure analysis and annotation
- [FUGUE](#) -- Protein homology recognition using environment-specific amino acid substitution tables
- COMPARER -- multiple structural alignment

The screenshot shows a web browser window with the URL www.compbio.dundee.ac.uk/software.html#msa. The page displays information about protein sequence alignment tools.

AMPS

AMPS is a suite of programs for protein multiple sequence alignment, pairwise alignment, statistical analysis and flexible pattern matching.

It is here really for historical interest since it was one of the first practical multiple alignment methods and many of the ideas tried out in this package are now standard in more modern multiple alignment methods.

AMPS was the first alignment program to implement variable gap penalties to capture the fact that gaps are not uniformly distributed in protein families. It also introduced "flexible pattern matching" which allows for a set of profiles to be interlinked by defined gap ranges.

You can read the [AMPS Manual](#) or explore the ideas in AMPS in the following papers:

- Barton, G. J. (1990), [Review] "Protein Multiple Sequence Alignment and Flexible Pattern Matching", *Meth. Enzymol.*, 183, 403-428.
- Barton, G. J. and Sternberg, (1987), "A Strategy for the Rapid Multiple Alignment of Protein Sequences: Confidence Levels From Tertiary Structure Comparisons", *J. Mol. Biol.*, 198, 327-337.
- Barton, G. J. and Sternberg, (1987), "Evaluation and Improvements in the Automatic Alignment of Protein Sequences", *Protein Engineering*, 1, 89-94.
- Barton, G. J. and Sternberg, M. J. E., (1990), "Flexible Protein Sequence Patterns - A Sensitive Method to Detect Weak Structural Similarities", *J. Mol. Biol.*, 212, 389-402.

[Get AMPS](#)

OxBench

OxBench is a suite of programs to assess the accuracy of multiple sequence alignment methods.

OxBench includes a reference database of protein multiple sequence alignments that were generated by consideration of protein three-dimensional structure. OxBench is aimed at developers of alignment methods rather than end-users.

A key feature in OxBench is how it chooses which regions of the supplied alignment files to calculate accuracy from and this is not entirely straightforward to implement. If you do choose to use OxBench to evaluate an alignment method, please read the paper and use our code and R-scripts.

If you use OxBench, please cite:

- Raghava, G. P. S., Searle, S. M. J., Audley, P. C., Barber, J. D. and Barton, G. J. (2003), *BCM Bioinformatics*, 4:47 "OxBench: A benchmark for evaluation of protein multiple sequence alignment accuracy".

[Get OxBench](#)

Protein Structure and Prediction

Mit tanultunk ma?

- A többszörös szekvencia illesztés a leghatékonyabb bioinformatikai módszer
- A feladatnak nincs egzakt megoldása, annyira komplex
- Heurisztikus megoldások vannak: elfogadható megoldást kapunk elfogadható idő alatt
- Az eltérő eljárások más eredményt adnak

Feladat 4

- Próbálj ki több szervet a többszörös illesztési feladatok elvégzéséhez és válaszd ki a neked megfelelőt.